

ŽELEZAR

JESENICE, 12. junija 1965
LETÖ VII

Poština plačana v gotovini
Številka 24

DE martinarna

Rekonstrukcija martinarne

Preteklo soboto je bila redna seja delavskega sveta martinare. To je bila prva seja po nedavnih volitvah novih članov. Zato so navzoči najprej poslušali poročilo volilne komisije o poteku volitev. Za tem so izpopolnili vse obstoječe komisije pri DS z novoizvoljenimi člani.

O finančnih uspehih v apriju je poročal obratovodja inž. Čop. Povedal je, da so stroški zaradi sorazmerno visoke proizvodnje nižji od planiranih. Slaba pa je bila vzdržnost peči, zato je bilo več popravil dna ter je s tem narasla tudi poraba sintermagnezita. O teh problemih so razpravljalni tudi ostali člani delavskega sveta.

V 4. točki dnevnega reda je inž. Čop na podlagi načrta in gradiva, ki so ga člani dobili že predhodno, obrazložil potek rekonstrukcije v martinari. Poudaril je, da bodo v livni jami večje težave, ker bodo zamenjali sedanje ozke tire z normalnimi.

Ob koncu letosnjega leta bodo dobili v starem železu tri pristaniške žerjave za razkladjanje starega železa, grodila ter rude in za nakladanje koritnih vozov. Sedanji uvozni tir bodo zato premaknili na prostor porušenega centralnega skladišča. Tako bodo dobili na razpolago več prostora za koritne vozove, kar bo omogočilo lažje delo pri dostavi vložka k pečem.

Na koncu je asistent za vzdrževanje Janez Pajer povedal, da je naprava za odvajanje dimnih plinov iz hale, ki nastajajo pri obratovanju nove ASEA električne peči, že v delu. Kordeževa

DE upravne službe

Slaba udeležba na sejah DSDE

Na 7. seji DSDE upravnih služb so stari in novoizvoljeni člani DSDE poslušali poročilo predsednika o delu DSDE v enoletni mandatni dobi. Predsednik je v svojem poročilu med drugim kritično ocenil odnos nekaterih članov, ki neupravičeno izostajajo s sej. Kar 36 % od skupnega števila članov je izostankov. Največ razprav je bilo okoli oblikovanja delitve OD v upravnih službah. Sedanji način oblikovanja in delitve OD onemogoča izvajanje načela delitve po delu, zaradi tega upravne službe zaostajajo za formiranjem mase OD proti drugim delovnim enotam. Izplačani OD so za isto ali enako delo relativno nižji od OD po obratih, oziroma drugih delovnih enotah. Komisija za organizacijo dela in nagrajevanje ima nalogo, da nadaljuje s sodelovanjem ustreznih upravnih služb, s proučevanjem kriterijev delitve OD v upravnih službah. Več sodelovanja kot doslej z resornimi upravnimi službami bo potrebno po vprašanju zaposlovanja in organizacije dela. Po teh vprašanjih ni bilo posebnega napredka. Problematično je sklicanje zborna delovne enote. Zaradi nezadostne udeležbe zbo-

ri niso bili sklepni. Bolje obiskani so zbori obračunskih enot. Živahne razprave na teh zborih so po vprašanju formiranja OD, manj pa po drugih vprašanjih.

V naslednji mandatni dobi se bo DSDE lotil obširne problematike urejevanja notranjih odnosov v upravnih službah. Zato je imenovana komisija za »organizacijo dela in nagrajevanje«. Predsednik ko-

misije je Valentin Jeršin. Delokrog te komisije je obširen in zahteven, pripravljala pa bo ustrezno gradivo DSDE in ostale organe samoupravljanja. Za predsednika komisije za delovna razmerja je bil izvoljen Franc Rebernik, za predsednika disciplinsko-poravnalne komisije Ferkliks Picelj in za predsednika HTV komisije Marjan Žefran.

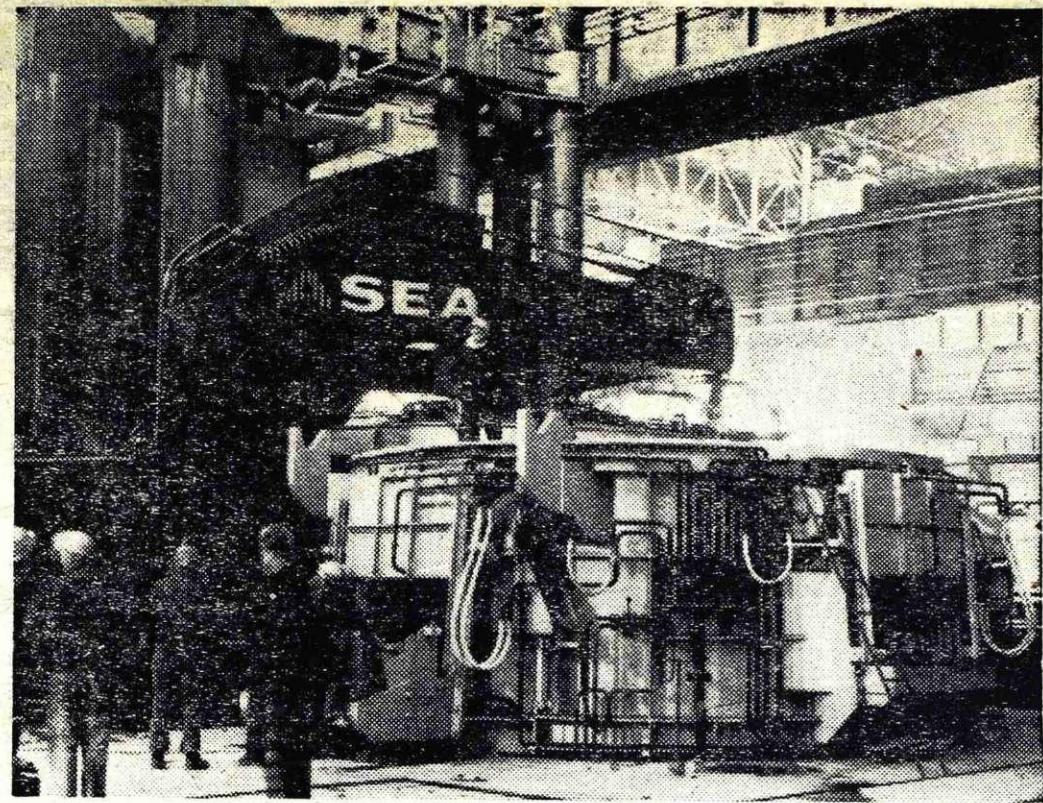
LM

Delovnemu kolektivu rudnika rjavega premoga KAKANJ

Boleče nas je prizadela vest o težki nesreči, ki se je pripetila v vašem rudniku in zahtevala toliko življenj vaših sodelavcev.

Globoko sočustujemo s svojci ponesrečencev, ki jih je prizadela nenadomestljiva izguba in jim izrekamo naše iskreno sožalje.

Kolektiv železarne Jesenice
in družbeno politične organizacije

Mesec dni obratovanja nove ASEA električne peči

V drugi polovici maja je pričela nova ASEA električna peč poizkusno obratovati. Začetek je bil težak, ker so se pojavile nevšečnosti, ki jih ob začetku obratovanja takšnih novih agregatov običajno nikoli ne manjka. Naj omenim nekaj činiteljev, ki ugodno ali neugodno vplivajo na normalno obratovanje tako velike električne peči, ki se bistveno razlikuje od manjših peči, kakršne so obratovale do sedaj pri nas.

Izredno pomembna je obzidava dna in sten peči ter oboka. Po daljšem proučevanju v obratu smo se odločili za

parketno izzidavo dna z magnetito opeko, nato smo v dno zaphali še 18 ton sintermagnezita, ki smo ga zelo precizno in dobro nabili. To je izredno važno pri pečeh, ki so opremljene z induktivnim mešalcem kot je naša, ker je dno zaradi mešanja taline v peči dodatno obremenjeno.

V stene peči smo vgradili 6 dolomitnih ali dolo blokov iz sinterdolomita, ki nam jih je dobavila italijanska to-

varna »Dolomite Franchi«. Posebno važna pri tako veliki peči kot je naša, je vzdržnost oboka peči. Povprečno znaša vzdržnost obokov druge po svetu 25 — 45 šarž. Izjemoma imajo v nekaterih jeklarnah nekoliko večjo vzdržnost predvsem zaradi izredno dobrih surovin za opeko. Izzidava oboka je bila ena najtežjih nalog za nas. Načrte izzidave smo izdelali sami. Odločili smo se za parketni sistem, razen v prvih dveh vrstah opeke ob obroču, ki sta izzidani radialno iz krommagnezitne opeke. Ostale vrste so iz silika opeke in izzidane v parketnem sistemu. Vseh pozicij za obok je v celoti samo pet. Upo (nadaljevanje na 2. strani)

Personalne vesti

PERSONALNE VESTI ZA MAJ

54 sprejetih delavcev, 4 sprejeti uslužbenci, 46 obračunanih delavcev in 2 obračunana uslužbenca.

Delovno razmerje so prekinili: 5 po lastni odpovedi, 22 jih je samovoljno zapustilo delo, 3 na podlagi sklenjene delovne pogodbe, 4 so bili starostno upokojeni, 8 je bilo invalidsko upokojenih, 1 sporazumno s podjetjem, 4 so odšli v JLA, 1 je umrl.

STAROSTNO SO BILI UPOKOJENI:

Leopold Baloh, 1908, valjarna 1300 — 21 let v ŽJ; Alojz Mihelič, 1909, valjarna 1300 — 35 let in pol v ŽJ; Pavla Pušavc, 1907, vzdrževanje Javornik — 20 let in pol v ŽJ; Franc Trampus, 1907, poklicna gasilska služba — 42 let v ŽJ.

INVALIDSKO SO BILI UPOKOJENI:

Franc Gubanc, 1911, žičarna valjarna — 25 let v ŽJ; Michael Hlebanja, 1914, livarna — 9 let v ŽJ; Albin Justin, 1911, valjarna 2400 — 20 let v ŽJ; Janez Kleindienst, 1903, visoke peči — 19 let v ŽJ; Jože Režek, 1912, topotna energija — 26 let in pol v ŽJ; Andrej Rožič, 1919, modelna mizarna — 19 let v ŽJ; Salko Šahinovič, 1929, livarna — 12 let v ŽJ in Valentina Vidergar, 1926, topotna energija — 4 leta in pol v ŽJ.

Vsem upokojenim sodelavcem želimo, da bi dolgo uživali težko zaslужeni pokoj!

UMRL:

Vinko Arh, 1920, obratni kalkulant v cevarni. Svojcem naše iskreno sožalje!

Operativni načrt

v maju presežen za 5,5 odstotka

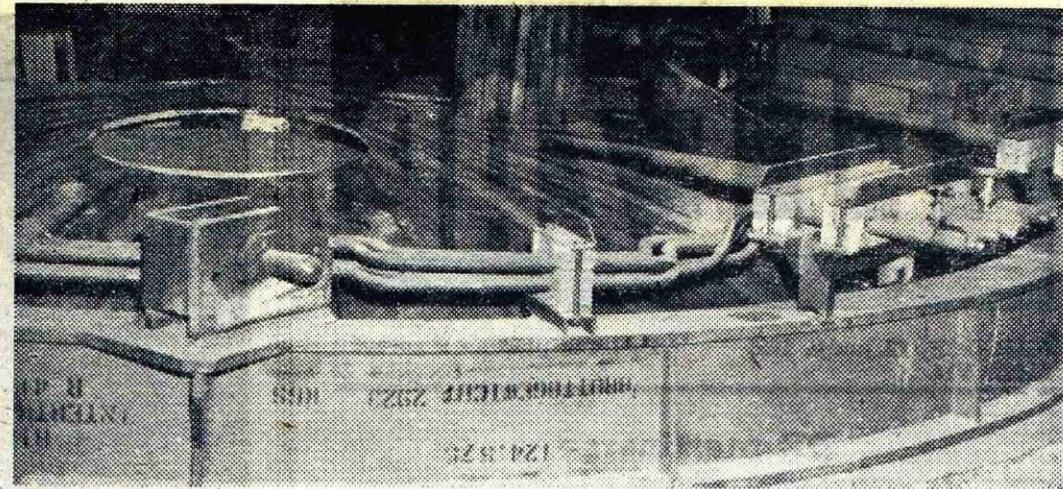
ekonomski enoti	Izpolnitev operativnega načrta v %
plavž	100,6
martinarna	112,3
elektropec	104,0
livarne	110,0
opekarna	127,7
TALILNICE	109,3
težka proga	106,0
srednja in lahke proge	112,5
žična valjarna	99,5
valjarna 2400	86,4
valjarna 1300	118,4
jeklovlek	126,4
VALJARNE	102,9
hladna valjarna	89,7
žičarna	98,8
žebljarna	93,6
cevarna	106,2
elektrodnji oddelki	98,1
PREDELOVALNI OBRATI	97,0
ŽELEZARNA	105,5

Železarna Jesenice je v maju presegla operativni načrt skupne proizvodnje za 5,5 %, blagovna proizvodnja pa je bila dosegena samo z 91 %. Tudi finančni načrt za maj ni bil izpolnjen, medtem ko je bil plan izvoza presežen.

Talilnice so operativni načrt skupne proizvodnje presegli kar za 9,3 %. Vsi obrati v tej enoti so predpisani operativni načrt izpolnili. Plavž je obratoval dobro in to zradi dobre kvalitete vsipnega koksa. Tudi martinarna je obratovala v redu in je v petih mesecih letosnjega leta izdelala za 18.470 t več jekla kot je bilo planirano po družbenem načrtu. Elektropec je operativni načrt presegla. Nova ASEA peč je začela pozkusno obratovati. Do konca meseca je bilo odlitih 34 šarž ali 1710 ton elektro jekla. V glavnem so izdelovali ogljikova plemenita jekla za debelo pločevino. Tudi v livarni in šamotarni so

obratovali normalno, imeli pa so težave s pomanjkanjem delavcev za težka delovna mesta.

V valjarnah so operativni načrt skupne proizvodnje presegli za 2,9 %. Le v žični valjarni in v valjarni 2400 operativnega načrta niso izpolnili. Kljub temu, da so na težki progi presegli operativni načrt, so imeli precej zastoje predvsem na račun slabih glav ingotov iz pomirjenega jekla. Na srednji in lahki progi so v začetku meseca opravili planirani letni remont. Valjali so v glavnem za izvoz in zaostanke iz leta 1964. V žični valjarni zaradi večjih zastojev, predvsem zaradi zastoja potisnega stroja na potisni peči, operativnega načrta niso izpolnili. Tudi v valjarni 2400 niso izpolnili operativnega načrta, ker je letni remont trajal dalj časa kot so predvidevali, delno pa zaradi tega, ker ni bilo medfazne proizvodnje. V valjarni 1300

Obok za novo ASEA električno peč, ki se je zelo dobro obnesel

Mesec dni obratovanja ...

(Nadaljevanje s 1. strani)

števali smo razmeroma enostavnejše formate opeke, ki so ugodnejši za šamotarno kot večji in težji kosi. Poleg konstruktivno dobre izvedbe oboka vplivajo na dobro vzdržnost tudi kvaliteta opeke. V našem primeru moramo reči, da smo dosegli zelo zadovoljive rezultate pri vseh činiteljih, saj ima prvi obok že nad 50 šarž. Priporočiti moram, da bi vdržnost bila še boljša, ako bi normalno obratovali, večkratne prekinute obratovanja zaradi raznih težav pa so slabo vplivale na opeko, ker se je večkrat ohlaševala. Omenim naj še to, da je potrebno za izvidavo enega

oboka okrog 22 ton opeke v vrednosti 650.000 dinarjev.

Od pričetka obratovanja pač v maju je bilo izdelano v maju 1.709,55 ton jekla, v juniju do 8. junija pa 1085 ton. Povprečno odlijemo po tri šarže dnevno. Ozko grlo pri proizvodnji predstavlja zaenkrat livna jama zaradi večjega števila novih delavcev v livni jami in predvsem zaradi pomanjkanja izkušenih žerjavovodij. Ta problem smo do sedaj zelo ugodno reševali z martinarno na ta način, da nam pomagajo pri delu njihovi žerjavovodje in drugi sposobni delavci iz livne jame. Le-ti učijo naše ljudi na važnih delovnih mestih, isto-

časno pa dajejo tempo dela ostalim delavcem, ki še niso zadosti izkušeni. Prav za to pomoč in razumevanje obrata martinarne se zahvaljujemo predvsem obratovodstvu, livnim vodjem na izmenah in vsem delavcem, ki pripomorejo k temu, da bomo ugodno rešili trenutni problem v livni jami.

Stevilne zastoje v proizvodnji povzročajo tudi žerjavni, opremljeni so z avtomati, katere izdeluje tovarna Listroj. Zaradi večje temperature se zelo segrejejo in ne delujejo.

Pri trenutnem assortimentu kvalitet, ki jih izdelujemo, so nujno potrebna skladišča za skladiščenje vsehkovinskih in nekovinskih dodatkov, katere imamo po večini kar na prostem. Zaradi tega nam to povzroča veliko dodatnega dela pri žarjenju, kakor prevozu teh elementov.

Problematični so tudi higienijski prostori za posade ljudi. S povečanim normativom nimamo ustreznih prostorov in se preveliko število ljudi drena v neustreznih za tohlikih prostorih ob menjavi izmen.

M. M.

so operativni načrt precej presegli. Najbolj jim je primanjkovalo delavcev; po spisku 46. Opravili so tudi predvideni remont dekapirne peči. V jeklovleku so, ker so imeli dovolj vložka, obratovali normalno.

V predelovalnih obratih so izpolnili operativni načrt skupne proizvodnje le s 97 %. Samo cevarna je izpolnila operativni načrt, v ostalih

obratih: hladni valjarni, žičarni, žebljarni in elektrodnem oddelku pa so imeli težave zaradi premajhnih žarilnih zmogljivosti, pomanjkanja delavcev in odsotnosti žičarjev, pomanjkanja žebljarjev, v elektrodnem oddelku pa jim je primanjkovalo FeMn, ki ga imajo trenutno na zalogi samo za deset dni.

Janez Rozman

počasi izboljševali, če se bodo stvari spremnjevale samo in izključno na osnovi odločb in če bo treba vsaki gostinski delovni organizaciji pretiti s sankcijami zato, da bo uredila in očistila svoj WC.

Kako silno je opešal odnos do snage, reda in higiene, kaže primer, da morajo sanitarni organi pogosto odrejati generalno čiščenje prostorov. Če so direktor, uslužbenci, organi upravljanja in kolektiv tako otopeli ali tako zankrnji, da ne vedo, kdaj in kako je treba počistiti njihov lokal in jih je treba k temu prisiliti z odločbo, potem še dolgo gorje našemu turizmu. Mnogim gostinskim delovnim organizacijam je treba izdajati odločbe, naj na stranih školjkah nameste sedežne deske, obnove potezne vrvice ter nameste papir in brisače. Čut in posluh za vzdrževanje higije sta najbrž zelo pomembni del strokovne usposobljenosti gostinskih kadrov in težko si je zamišljati, da je njihova sposobnost načeta

Generalno čiščenje po odločbi

Vsebina: Delo organov sanitarno inšpekcijske;

Čas: Od lanske pomlad sem;

Stanje: Vojno;

Rivali: Sanitarni organi proti direktorjem, upravnim, samoupravnim organom in kolektivom trgovskih ter gostinskih podjetij;

Orožje: odločbe, denarne kazni in zapiranje lokalov;

Posledice: ponovna uveljavitev dobrega starega načela — se bodo že unesli; ali — bomo videli, kdo bo bolje zdržal; ali — tudi ti boš še prišel v naš mlin.

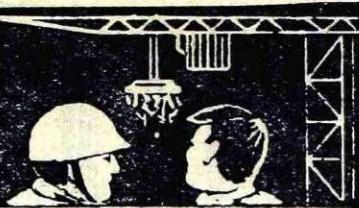
Sanitarno inšpekcijski organi že dobro leto zastavljajo vse bolj sistematično svoje delo. Zlasti temeljito pregledujejo gostinske in trgovske lokale in obrate družbene prehrane. Uspehi njihovega dela še zdaleč niso tolikšni, kakor bi želeli, vendar jih lahko opazimo že marsikje. Kljub temu, da so pri nas komunalna ureditev, higiena lokalov in javnih prostorov ter čut za urejenost, snago in estetiko, takoj opešali kot le malokje, si sanitarni organi na moč prizadevajo, da bi iz-

boljšali splošno higienско stanje in dajali vse močnejše impulze za okrepitev smisla, katerega posledice so red, snažnost in zdravje. Kljub premnogim poskusom se nam na Jesenicah nikako ne posreči dokončno urediti odvoza odpadkov in smeti, ulice nastljamo z vsem, kar smatramo, da je treba zavreči, okolje stanovanjskih blokov in celih sosešk je skrajno neurejeno in nesnage imamo na pretek prav povsod. Kaže, da smo se spriznili s to karakteristiko našega revirske-

na tako delikatnih primerih, kot sta oprema in snaga v njihovih straniščih.

Skraini čas bi bil, da bi pokopali izgovore, češ kakšni vandali smo jeseniški ljudje. Preveč smo že slišali o tem, da naš občan pokraje toaletni papir in milo, potrga potezne vrvice, razbijanje školjke in polomi kljuke. Res, tudi to se dogaja in niti ne tako poredko. A kako naj najdemo opravičilo za to, da je v sodobnem, skoraj modernem jeseniškem lokalu leto in dan polomljena kljuka na stranih vratih? Kdo je v takem primeru bolj vandalski? Tisti, ki jo je pred letom dni polomil ali tisti, ki je vse leti ukazal popraviti? Za vrati s polomljeno kljuko in nesnažnim teraco podom, z neizpranimi školjkami se vzbujajo vandalski nagoni in najlaže je povzročiti škodo tam, kjer so stvari že načete. Okolje je pomemben faktor v človekovih vzgojih. Žal ravno okolje vzbuja vandalizem in zato odločno zavračamo trditve o

Nesreče

VALJARNE

JAVORNIK I

Jožetu Felicijanu, pomočniku pri progi, je pri vlačenju vročega valjanega železa od proge proti škarjam spodrsnilo. Padel je in si poškodoval koleno desne noge.

Anton Rechberger, valjavec na IV. ogrodju, se je pri valjanju, ko se je valjanec zataknal, opekel na levo nogo.

Milan Pristov, pomočnik pri progi, je pri vlačenju valjanca od proge proti škarjam z roko popravil prečni drog in si opekel dlani desne roke.

Stanko Klemen, vodilni valjavec, si je pri merjenju valjala na progi 450 z zaščitno pločevino poškodoval stopalo leve noge.

JAVORNIK II

Zinka Pašič, delavka, je hotela podložiti pod kup pločevine leseno podlogo. Ko je žerjavovodja spustil breme, jo je pritisnilo na drugi in tretji prst leve roke.

Valentin Bernik, rezalec platin, je pritisnil na valjencico, sprožil platino, ki mu je poškodovala palec desne roke.

Matija Likovič, valjavec, je nesel napravo za brušenje valjev. Na mizi mu je spodrsnilo, padel je in se udaril na levo roko.

Franc Pristov, lužilec, si je pri prevrtačaju pločevine in lužilnega koša v kad s pločevino poškodoval obe roki.

ŽICNA VALJARNA

Maksu Rovanu, valjavcu, je pri menjavi valjev na progi 330 spodrsnilo. Pri tem se je udaril na desno nogo.

MATIJA ŠRANC, zankar, si je pri zankanju na progi 270 opekel levo nogo, ker ga je opazila zanka.

Franc Svetina

STROJNO ENERGETSKI OBRATI

MEHANIČNE DELAVNICE

Janez Potičnik, dežurni ključavnica v predelovalnih obratih, se je med izbijanjem zagozde iz osi zobatega kolesa s kladivom udaril po prstih desne roke.

Viktor Svetina, strugar — horizontalni vrtalec v strugarni, se je med centriranjem kosa s kladivom udaril na palec leve roke.

VZDRŽEVANJE JAVORNIK

Anton Železnikar, ključavnica v mehanični delavnici, si je med demontažo cilindra, ko mu je le-ta zdrsnil iz rok, poškodoval sredine leve roke.

Emil Smolej, dežurni električar v valjarni tanke pločevine, je med popravilom ASEA žarilne peči napravil stik med nožnicami. Nastali obločni plamen ga je opekel po desni roki.

Anton Kobentar, dežurni ključavnica v valjarni profillov, je čistil rezilno pištolo. Pri preizkušanju pištole je potegnilo plamen v cev in ga opekel po desni nogi.

PROMET

Mile Dimitrič, premikač ozkotirne proge v starem železu, je na vozu hotel porav-

nati kos starega železa, ki je padel z voza in mu poškodoval golen desne noge.

Hamer Balagič, premikač ozkotirne proge na Javorniku, je pri vročih škarjah (Javornik I) podkladal naložen voz s kosom lesa. Pri tem si je poškodoval prste in nadlaket desne roke.

Fehima Pibača, progovnega delavca v progovni delavnici, je med dviganjem tira z ročno dvigalko ročaj dvižnega vzvoda udaril na zapestje desne roke.

Rade Belanič, premikač ozkotirne proge na prostoru, si je pri sestopanju z lokomotive, ko se je zadel ob naložen voz, ranil stegno desne noge.

Baldemira Štruklja, premikača ozkotirne proge v livni lopi jeklarne, je med odpenjanjem štirošnih voz spenjača udarila na brado.

Franc Volčanšek, premikač ozkotirne proge v livni lopi jeklarne, je med premikanjem padel čez ingot in si poškodoval rebra ter hrbet.

TRANSPORT

Dane Grbavec, delavec ročnega transporta, je med prevozom gline s samokolnicu na spolzki deski padel in si poškodoval hrbet.

Vlado Nikolič, žlindrar na prekučuhu, si je med podkladanjem prekučne naprave poškodoval kazalec leve roke.

Janoša Šilija, delavca ročnega transporta, je jermenica, ki je izpadla in jo je nametčal nazaj na kolut, stisnila za kazalec leve roke.

Tone Koren

ta način, da zahtevajo plačilo za vstop. Najbrž to ni kar tako, slučajno. So že morali imeti razloge, da so se odločili za takšen način poslovanja. Pri nas zaenkrat razsaja še huda naglušnost za vse te stvari. Raje se sklicujemo, da pač ni sredstev in da pri tem »narodu« ni mogoče kaj pametnega storiti.

Oglejmo si, na kaj zlasti opozarjajo organi sanitarni inšpekcijski! Kadarkoli obiščojo lokal, izdajo ustrezno odločbo o pomanjkljivostih, ki jih najdejo. Doslej se še ni primerilo, da bi ne izdali nikakršne odločbe, ampak bi namesto nje lahko vpisali v knjigo vtipov besedo pohvale.

— generalno očisti vse prostore in ves inventar poslovnice,

— zamenja ubite šipe na oknih,

— funkcionalno namesti blago in embalažo,

— poskrbi, da bodo tekoča živila (olje, marmelada) pokrita,

— popravi in očisti omarice za suha mesna živila,

— nadomesti ubite šipe na omaricah za kekse,

— nabavi in namesti gardeobne omarice za uslužbence, ki jim mora urediti tudi WC.

Že ta odločba sama dovolj pove, kakšen odnos imajo do higiene uprava podjetja, vodstvo poslovalnice, uslužbenci in samoupravni organi. Pove tudi, da jim je najbrž bore malo do tega, v kakšnih pogojih kupujejo potrošniki živila in kakšno je higiensko stanje prodajnega blaga. Še razumljivejši nam postane njihov odnos do splošne higiene, če povemo, da so sa-

ŽELEZARNA JESENICE
razpisuje za šolsko leto 1965/66 naslednje

štipendije

FAKULTETE:

- 5 štipendij na metalurški fakulteti
- 4 štipendije na strojni fakulteti
- 4 štipendije na elektro fakulteti
- 4 štipendije na ekonomski fakulteti

VIŠJE SOLE:

- 3 štipendije na višji ekonomski komercialni šoli v Mariboru

SREDNJE SOLE:

- 5 štipendij na tehnični srednji šoli — elektro stroka
Višina štipendije in ostali pogoji so določeni v pravilniku o štipendijah Železarne Jesenice.

Vloge za štipendije naj interesenti pošljejo Železarni Jesenice — kadrovski sektor — komisija za kadre in izobraževanje najkasneje do 1. julija 1965.

K vlogi za štipendijo je potrebno priložiti:

- a) prepis zadnjega šolskega spričevala ali izkazila o opravljenih izpitih;
- b) potrdilo o premoženskem stanju;
- c) lastnoročno podpisano izjavo, da ne prejema štipendije;
- d) oceno mladinske organizacije ali študentske zveze.

Komisija za kadre in izobraževanje

Začeli bodo z gradnjo stanovanjskih hišic

V naslednjih dneh junija, če bo vreme ugodno, bodo v naselju za progo, kjer ima stanovanjska zadruga »Kovinarje« že 12 dvojčkov, začeli z zemeljskimi deli za pripravo terena in nadaljevanje gradnje 13 dvojčkov oziroma 26 enodružinskih stanovanj. Investitor bo stanovanjska zadruga »Železar« oziroma njeni člani. Železarna Jesenice je odobrila za začetna dela 26.000.000 din oziroma 1.000.000 na vsakega člana zadruge. Posojilo je odobreno za dobo 30 let z 1% obrestno mero. S tem denarjem in svojimi lastnimi sredstvi, bodisi v delu, materialu ali denarju, mora zadržnik zgraditi objekt do tretje faze. Ostala potrebna denarna sredstva bo krediti-

ral stanovanjski sklad oziroma njegov pravni naslednik, če pride do sprememb v financiranju stanovanjske gradnje.

Zaradi čim bolj racionalnejše izrabe materiala in transportnih sredstev, bomo gradili etapno, tako da bodo v relativno istem času vsi objekti dograjeni. Do sedaj je prijavljenih 18 interesentov za gradnjo, pozivamo pa še ostale člane kolektiva, ki imajo interes graditi lastna stanovanja, da se čimprej prijavijo. Prijave sprejema Upravni odbor stanovanjske zadruge, »Železar«, vse informacije pa lahko dobijo pri MILANU LEMPLU nabavni oddelku, int. tel. št. 872.

LM

odstranili. Razumljivo so bili potrošniki nezadovoljni, ker so morali v tem času nositi živila iz oddaljenejših trgovin. Vendari bi bilo prav, da bi bili ogorčeni nad tistimi, ki so dejansko krivci za takšen ukrep. V tem primeru se je izkazalo, da so odgovorni gluhi za snago, red in neoporečno rokovanje z živili in jih ne more »prebuditi« niti odločba inšpekcijske službe. Zbude se šele, ko jim potegnejo »roleto dol«. Verjetno bi bilo prav, da bi v podjetju nekdo odgovarjal za škodo, ki so jo utrpeli v času, ko zaradi malomarnosti niso smeli poslovati. Morda se da tudi taka škoda prevliti na potrošnika? Kdo ve? Če bi kdo osebno odgovarjal za škodo te vrste in če bi bremenila njegov osebni dohodek, bi v bodočem najbrž ne bilo treba čakati na odločbe sanitarnih organov in bi se ne dogajalo, da bi zapirali poslovalnice trgovskih podjetij.

DALJE PRIHODNJIČ

PA BREZ ZAMERE

Pred kratkim smo na televiziji gledali reportažo o neurejenem izgledu stanovanjskih naselij nekaterih mest. Pri tej reportaži so vsekakor zgrešili Jesenice, saj bi samo na Plavžu našli več kot preveč gradiva za takšno oddajo.

Vse povsod se dvigajo kupi peska in prsti, poraslih z vsem mogočim plevelom in nepokošeno travo, za pestrost pa skrbe mlakuže. Že res, da v zimskem času otroci to koristno uporabljajo za sankanje in drsanje, sedaj pa je izgled nemogoč in niti najmanj ne kaže na to, da bi imeli na Plavžu sodobno stanovanjsko naselje.

Koliko je bilo že razprav o tem, kako naj izgleda takšno naselje, da naj bo okoli stavb čim več zelenih površin, gredic z rožami, da naj bodo dovozne poti urejene ter vsaj posute s peskom, če že niso asfaltirane, tako da se bodo stanovalci v lepo urejenem okolju počutili dobro ter se spočili po opravljenem delu. In ker nimamo rešeno vprašanje varstva otrok, se seveda le-ti igrajo v prahu in nesnagi, potem pa se vprašujemo, kjer so vzroki, da mladina prepogosto oboleva.

Zakaj investitor tako rad »pozabi«, da je poleg stanovanj dolžan urediti tudi bližnjo okolico, oziroma kaj je s komunalnim prispevkom, ki je namenjen tudi za takšna dela?

Ce že ne dobe stanovalci dokončno izdelanega objekta, saj so vendar predpisi, ki točno določajo, kdo in pod kakšnimi pogoji mora urediti okolico objektov. Kje je torej nadzorni organ skupščine in zakaj ne intervenira ter zahteva tega? S.H.

Letos MDB pod Golico

Občinski komite ZMS Jesenice bo organiziral letošnje poletje delovno akcijo pod Golico. **Mladinske delovne brigade bodo delale v juliju in avgustu pri urejevanju smučišč na Črnem vrhu in pri izgradnji ceste Jesenice — Planina pod Golico.** Z izgradnjeno žičnico na Španov vrh postajajo smučišča na Črnem vrhu in Španovem vrhu vse bolj obiskana, zato jih je treba urediti. Vzporedno pa je potreben urediti cesto, ki je iz leta v leto slabša in sedanjemu prometu ne odgovarja več. Občinski komite ZMS

Jesenice je že sklenil pogodbo z Občinskim komitejem ZMS Vič — Rudnik Ljubljana, ki bo posal na delovno akcijo 240 dijakov. Preko CK ZMS je povabljena na delovno akcijo pod Golico, ki bo letos največja v Sloveniji, tudi mladina s Švedske, Francije, Čehoslovaške in Avstrije.

Mladina Jesenic in jesenške občine bo sodelovala v akciji z dvema brigadama. Priprave za letošnjo mladinsko delovno akcijo so v polnem teknu. **Brigadirji bodo stanovali v domu tabornikov**

Posnemajte martinarje

Martinarji bodo praznovali 4. julij, dan borcov, na Mežaklji. Praznik borcov pa želi počastiti s primernim kulturnim programom, v katerem naj bi nastopali tudi martinarji — pevci. Na pobudo sindikalne podružnice se je v zbor prijavilo 16 martinarjev, ki so že peli v zboru,

ZAHVALA

Izvršnemu odboru sindikalne organizacije in sindikalnemu odboru martinarne se zahvaljujem za denarno pomoč, ki sem jo prejel v času moje bolezni.

Stanko Janša

U.

Proizvodni stroški talilnic v aprilu

V aprilu so pokazali obrati talilnic pri stroških proizvodnje zelo dobre rezultate, saj so znižali cene svojih izdelkov pod planirane. Skupno so dosegli v tem mesecu 76,8 milijona dinarjev znižanja proizvodnih stroškov.

PLAVŽI

Oba plavža sta proizvedla v aprilu skupno 10.050 ton grodila in dosegla skupno knjižno znižanje proizvodnih stroškov za 11,4 milijona dinarjev, pri čemer je že upoštevano znižanje zaradi boljšega kvalitetnega assortimenta. Glavni delež pri znižjanju ima manjša poraba koksa; za 66 kg na tono manj kot je bilo planirano, medtem ko so bili stroški predelave nekoliko višji kot po planu. V splošnem pomeni to znižanje stroškov lep uspeh kolektiva, ki je dokazal, da je možno tudi na plavžih znižati proizvodne stroške, če imajo vsaj kolikor toliko primerne pogoje pri osnovnih surovinah.

V aglomeraciji so znižali stroške za 6,2 milijona dinarjev, in sicer delno pri vložku in delno pri predelavi. Na pražilnih pečeh so prekoračili planirane stroške za 2,2 milijona dinarjev, in sicer pri praženem sideritu, ki je imel več odsejanega drobiža, kar povlača ceno klasirani rudi. V kamnolomu apnenci so prekoračili plan stroškov za 0,4 milijona dinarjev zaradi nekoliko nižje proizvodnje, medtem ko so v kamnolomu dolomita dosegli praktično planirano proizvodno ceno. Zaradi visoke proizvodnje so znižali proizvodne stroške na apnenici za 1 milijon dinarjev. Pri granulaciji žlindre so dosegli planirane stroške, medtem ko so jih na čistilcih plina zaradi nizke proizvodnje prekoračili za 3,2 milijona dinarjev.

Če seštejemo vsa znižanja in zvišanja stroškov v posameznih oddelkih plavža, vidimo, da so skupno znižali proizvodne stroške v mesecu aprilu za 12,7 milijona dinarjev.

MARTINARNA

V martinarni so v aprilu proizvedli 29.033 ton SM je-

kla in dosegli knjižno znižanje proizvodnih stroškov za 29,2 milijona dinarjev, od tega pri predelavi za 23,9 milijona dinarjev. Znižanje gre na račun nižjih predelovalnih stroškov zaradi visoke proizvodnje. Pri tem je predvsem opazna nizka specifična poraba goriva oziroma kalorij, in sicer 1,423.000 kalorij na tono jekla, kar je v zadnjih letih najnižja številka.

ELEKTROPEC

Na obeh električnih pečeh so proizvedli v aprilu 1.407 t elektro jekla in knjižno znižali proizvodne stroške za 22,6 milijona dinarjev. Od tega odpade manjši del zaslug za znižanje na nižje predelovalne stroške, glavni delež pa na vložek; več so uporabili različnih legiranih odpadkov ter manj ferozlitin. Delno je vzrok manjši porabi tudi v nekoliko slabšem proizvodnem assortimentu, ki je bil ta mesec predpisani, kar pa ima vpliv na knjižno zvišanje proizvodnih stroškov.

V žarilnici blokov so praktično dosegli planirane proizvodne stroške, medtem ko izkazujejo v obdelovalnici blokov zvišanje za 2,1 milijona dinarjev, ki je posledica večjih vzdrževalnih stroškov.

LIVARNE

V sivi livarni so odlili v aprilu 1.090 ton sive litine in praktično dosegli planirane proizvodne stroške.

V jeklolivarni so pri proizvodnji 178 ton raznih odlitkov dosegli knjižno znižanje za 4,1 milijona dinarjev. Pri tem znižanju imajo večji delež nižji predelovalni stroški zaradi visoke proizvodnje, delno pa gre to tudi na račun boljšega assortimenta.

V kovinolivarni so odlili 16,5 tone raznih odlitkov in dejansko ostali na planirani proizvodni ceni.

SAMOTARNA

V šamotarni so proizvedli v aprilu 2.328 ton različnega ognjevzdržnega materiala in dosegli znižanje proizvodnih stroškov v višini 18,3 milijona dinarjev. Vendar je pri tem upoštevano 7,8 milijona dinarjev prenosa stroškov investicijskega vzdrževanja iz meseca marca v april. Tako je dejansko znižanje v šamotarni 10,5 milijona dinarjev, in sicer delno zaradi nižje cene vložka pri večji uporabi odpadkov in delno zaradi nižjih predelovalnih stroškov kot posledica višje proizvodnje.

K.

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru žične valjarne se najlepše zahvaljujem za denarno pomoč, ki sem jo prejel v času moje bolezni. Vsem še enkrat najlepša hvala in lep pozdrav iz bolnišnice v Valdoltri.

Alojz Lunder

GOSTINSKI ŠOLSKI CENTER — BLED POKLICNA SOLA NA JESENICAH,

Cesta železarjev št. 5

razpisuje

vpis v I. razred v šolskem letu 1965/66

Sola vsgaja učence in učenke za poklic kuharja in je triletna. V prvi razred bomo sprejeli 44 učencev.

Pogoji za sprejem so: uspešno dokončana osnovna šola, ustrezno zdravje, ki ga preveri šolski zdravnik ter veselje za poklic.

Kandidati vložijo prošnjo za sprejem (na obrazcu DZS 1,20), kolkovanu s 50 dinarji. Prošnji priložijo: rojstni list, zadnje šolsko spričevalo, mnenje osnovne šole, življenjepis, izjava staršev o vzdrževanju v času šolanja, zdravniško potrdilo in dopisnico z naslovom. Sola nima svojega internata, tudi bivanje v internatu Železarskega izobraževalnega centra ni možno.

Rok za vpis je do 30. junija 1965.

Grodelj in jeklo leta 1964 v Zahodni Nemčiji

Zahodna Nemčija je bila do lanskega leta na tretjem mestu na svetu, za ZDA in Sovjetsko zvezo, v proizvodnji jekla, medtem ko jo je v letu 1964 prehitela Japonska, tako, da je sedaj četrtta. V Evropi, če izvzamemo Sovjetsko zvezo, pa je Zahodna Nemčija v proizvodnji jekla daleč na prvem mestu in je zato zanimivo pogledati nekatere podatke v zvezi z lanskoletno proizvodnjo grodilja ter jekla v tej državi.

Grodelj

V preteklem letu so proizvedli zahodnonemški plavži skupno 27,1 milijona ton grodilja, kar je za 4,2 milijona ton ali 18,6 % več kot v letu 1963. Spodnja tabela kaže proizvodnjo posameznih vrst grodilja v tisočih ton za leto 1963 in 1964.

Vrsta grodilja	1963	1964
Thomasov	14.080	15.527
SM	6.705	9.372
zrcalovina in FeMn	290	287
hematin in temper	974	1.254
livarski	603	501
ostali	257	241
skupaj	22.909	27.182

Iz tabele vidimo, da proizvajajo zahodnonemški plavži daleč največ Thomasovega grodilja, kar je tudi razumljivo, ker vsebuje velika večina

domačih rud visok fosfor. Vendar je kljub temu opanzen postopen procentualni padec proizvodnje Thomasovega grodilja, kar je posledica vedno večjega uvoza prekomorskih kvalitetnih rud na eni strani in večanja števila kisikovih konvertorjev, ki ne potrebujejo grodilja z visokim fosforjem, na drugi strani. Dejstvo je, da so v letu 1961 proizvedli v Zahodni Nemčiji 65,0 % celotnega grodilja Thomasove kvalitete, v letu 1964 pa le še 57,1 %.

V zvezi z uporabo tujih železnih rud v vsipu zahodnonemških plavžev je zanimiv podatek, da je delež inozemskih rud v celotnem kovinskem vsipu narastel od 28,5 % v letu 1950 na 70,1 % v l. 1964. Ta številka dokazuje, da ekonomski izračuni kažejo, da je ceneje uvažati visoko kva-

litetne železne rude iz Afrike, Južne Amerike in Švedske kot pa uporabljati revne domače rude.

V letu 1964 je bilo v Zahodni Nemčiji skupno 147 plavžev, kar je enako število kot v letu 1963. Število plavžev v obratovanju je v istem obdobju narastlo od 106 v letu 1963 na 113 v lanskem letu.

Končno je važen podatek tudi še poraba koksa, ki je zaradi izboljšanja vsipa prvič v letu 1964 padla pod 700 kg na tono. Medtem ko je bila v letu 1963 še 719kg/t se je v letu 1964 znižala na 691 kg na tono grodilja.

Surovo jeklo

Proizvodnja surovega jekla se je v letu 1964 povečala v primerjavi z letom 1963 za 5,7 milijona ton ali 18,2 %, in sicer so proizvedle zahodnonemške jeklarne lani 37,3 milijona ton. Spodnja tabela kaže proizvodnjo posameznih vrst jekla v tisočih ton za leto 1963 in 1964.

Vrsta jekla	1963	1964
Thomasovo	12.440	12.239
SM	14.017	16.836
elektro	2.647	2.998
kisikov konver.	2.453	5.226
ostalo	41	40
skupaj	31.597	37.339

Iz tabele vidimo, da je proizvodnja Thomasovega jekla lani, v primerjavi z l. 1963, nekoliko padla, medtem ko je proizvodnja ostalih vrst jekla narasla. Najbolj je mo-

čan dvig pokazala proizvodnja jekla v kisikovih konvertorjih, kar za 113,1 %, SM jekla za 20,1 % in elektro za 13,3 %. Pri SM jeklu gre tako znaten dvig proizvodnje na račun boljšega izkorisčanja obstoječih kapacitet, ki je bilo v l. 1963 zaradi slabe konjunkture na splošno nizko.

Število obstoječih in obratujočih jeklarskih agregatov je bilo v zahodnonemških jeklarnah v letih 1963 in 1964 naslednje:

Agregati	1963	1964
obstoječi	60	65
v obračevanju	12	22
ječi	131	131
78	190	109
18	134	88
190	109	110
131	73	75
51	66	66

no iz tabele, ker je število obstoječih SM peči v l. 1964 celo za eno nižje kot je bilo v letu 1963.

Za konec še zanimiva tabela, kako se je v zahodnonemških jeklarnah sprimnila količina proizvedenega jekla v posameznih agregatih v % od leta 1959 naprej.

Vrsta jekla	1959	1960	1961	1962	1963	1964
Thomasovo	45,7	43,7	42,9	40,6	39,4	32,8
SM	45,8	47,2	46,2	46,2	44,4	45,1
elektro	6,4	6,4	7,1	7,9	8,4	8,0
kisik. konvertor	1,9	2,5	3,6	5,2	7,8	14,0
ostalo	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1
skupaj	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Iz tabele vidimo, da je proizvodnja Thomasovega jekla iz leta v leto padala, SM jeklo je ostalo približno na enaki ravni, medtem ko je proizvodnja elektro jekla, posebno pa še jekla v kisikovih konvertorjih, iz leta v leto naraščala. To je pa končno tudi v skladu z razvojem proizvodnih jeklarskih agregatov zadnjih let, samo s to razliko, da gre to v drugih državah v veliki meri na račun SM jekla, v Zahodni Nemčiji pa na račun Thomasovega jekla. Temu je vzrok specifična situacija v tej državi, kjer je bila dolga obdobja proizvodnja Thomasovega jekla največja, danes pa je ta agregat najprej na vrsti, da njegova vloga postaja iz leta v leto manjša. Lahko smo prepričani, da bo potem prišla na vrsto SM peč, tako kot je to drugje v svetu.

K.

Zakaj 64 milijonov din stojnine

V prejšnji številki Železarja je avtor P. G. analiziral v letošnjem letu nastale stojnine. S podano utemeljitvijo in analizo je samo s svojega zornega kota informiral celoten kolektiv o situaciji zakaj je več stojnine letos kot v istem obdobju lani.

Kolektivom, ki jim očita, da bi z malo dobre volje lahko dosegli nižjo stojnino po posameznih ekonomskih enotah, pač ni vseeno. Vsa kdo ve, da je tudi toliko manj dohodka. Zaradi tega mi je dolžnost, da avtorja članka popravim in dopolnim. Izračun je sicer točen in identičen izračunu našega obračuna stojnin. Niso pa točne utemeljitve.

Avtor je prezrl, da smo imeli v decembri in januarju težke snežne razmere. Če je celotno tirno omrežje v železarni pod 1 m visokim snegom, je pač razumljivo, kako se da delati. Poleg tega so nam odpovedale tudi transportne naprave.

Razumljivo je, da se je stojnina pri nakladanju povečala, čeprav je bilo 761 vagonov manj odpremljenih. Avtor je pač pozabil obvestiti kolektiv, da je bila v preteklem letu, meseca avgusta, sklenjena dodatna pogodba z ŽTP, s čemer se računa ne prekinjeno razkladanje in nakladanje ob nedeliah in

praznikih, kar je seveda podražilo tovrstne stroške. To se pravi, da je bilo preje nakladanje vagonov v nedeljah v glavnem zastonj, danes pa moramo plačati. Z omenjeno pogodbo se je povisala tudi tarifa stojnin na postaji Jesenice in medpotnih postajah od 450 na 1000 din na uro za en vagon. Zaradi težke situacije v januarju in spremenjene pogodbe so narasli tudi stroški stojnin.

Trditev, da se je stojnina močno znižala zaradi sprejetih sklepov dne 28.3.1962 in to za leto 1962/63 in delno 1964 je zelo netočna. Dovoljcem si popraviti avtorja z dejstvom, da smo od julija 1963 do konca leta prevažali rudo iz Ljublje po garniturinem sistemu, pri čemer so bili določeni obojestranski penali. Pri tem načinu penalizacije in posebnega načina ranžiranja, nismo plačali za drugo polletje praktično niti dinarja stojnine za rudo. V letu 1964 pa je železnica uvedla maršrutne prevoze z določenimi trasami, kar je ugodno vplivalo na znižanje stojnine. Gotovo je, da so sklepi konference doprinesli tudi svoj delež, vendar pa je trditev, da »prav zaradi tega« zelo težko ugotovljiva.

Avtor je pozabil omeniti oziroma ni vedel, da smo v januarju doplačali 11.678.000

dinarjev iz preteklega leta. V februarju smo doplačali 4 milijone 738.000 din stojnine tudi za preteklo leto. Ta doplačila se nanašajo na spremenjeno pogodbo in obračunski zaostanek. Naši tovariši, ki delajo na obračunu stojnine, kakor tudi postajni uslužbenci, niso mogli v kratkem času preračunati nove stojninske situacije, ki se je računala od meseca avgusta 1964.

Pravi izgled nastalih stojnin: Januar: plačali 30.708.000 din — od tega 11.678.000 doplačila za leto 1964.

Stojnina januar — april 1965

Doplačilo zaradi pogodbe in povračilo

Dejansko plačana stojnina za prve 4 mes. letos Plačano v istem razdobju leta 1964

Več plačane stojnine v letu 1965

Februar: plačali 9.314.000 din — od tega 4.738.000 doplačila za leto 1964.

Marec: plačali 8.139.000 din.

April: plačali 6.155.000 din.

Skupaj: 54.316.000 din — od tega 16.416.000 din doplačila za leto 1964.

Zaradi težkih razmer v decembri in januarju nam je na prošnjo in primerljivo utemeljitev ŽTP povrnila 4 milijone 688.000 din stojnine. Ta znesek moramo prišteti k doplačilom, kar znaša skupno 21.104.000 din plačane stojnine, ki razbremenijo situacijo od januarja do aprila.

Tako dobimo pravi izračun, ki pokaže:

54.316.000 din

21.104.000 din

33.212.000 din

31.528.650 din

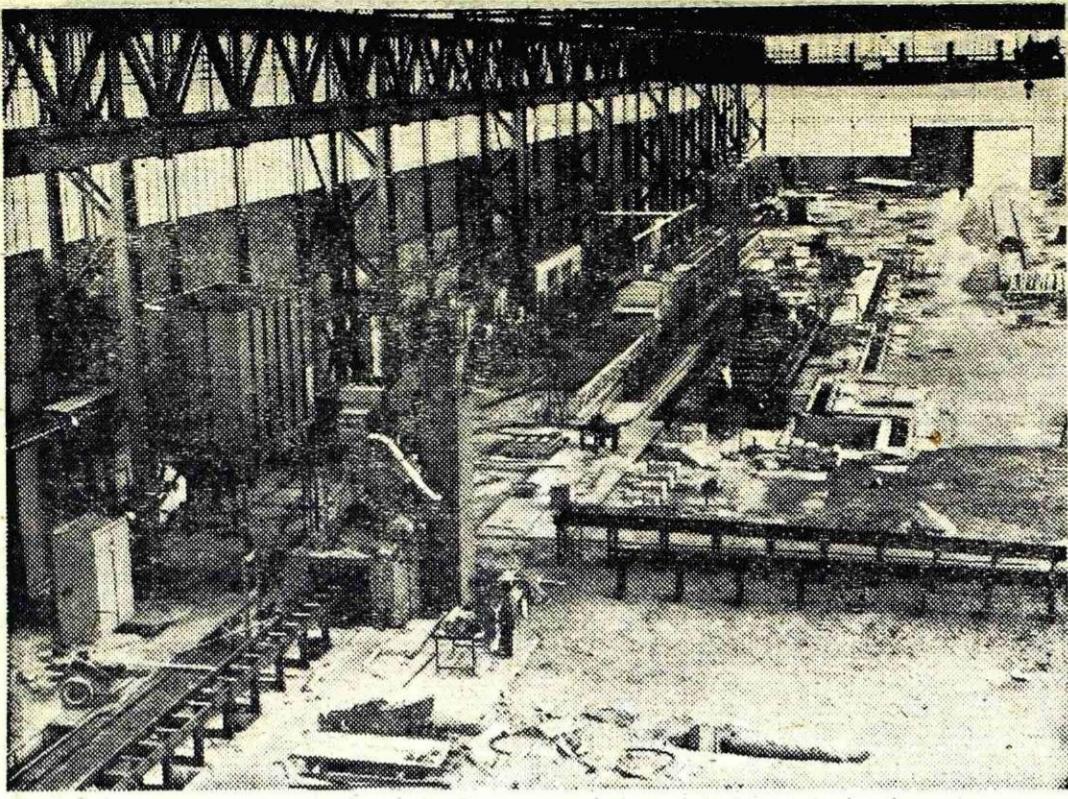
1.683.350 din

majo za stroške podjetja, tako kot v tem primeru glede stojnine. Vendar smatram za potrebno opozoriti na to, da naj se avtor najprej spozna s celotno problematiko in tehničkim procesom dela, nato naj objavlja statistične podatke s pravilnimi napotki, ki jih bodo razumeli vsaj tisti upravljavci, ki so neposredno prizadeti.

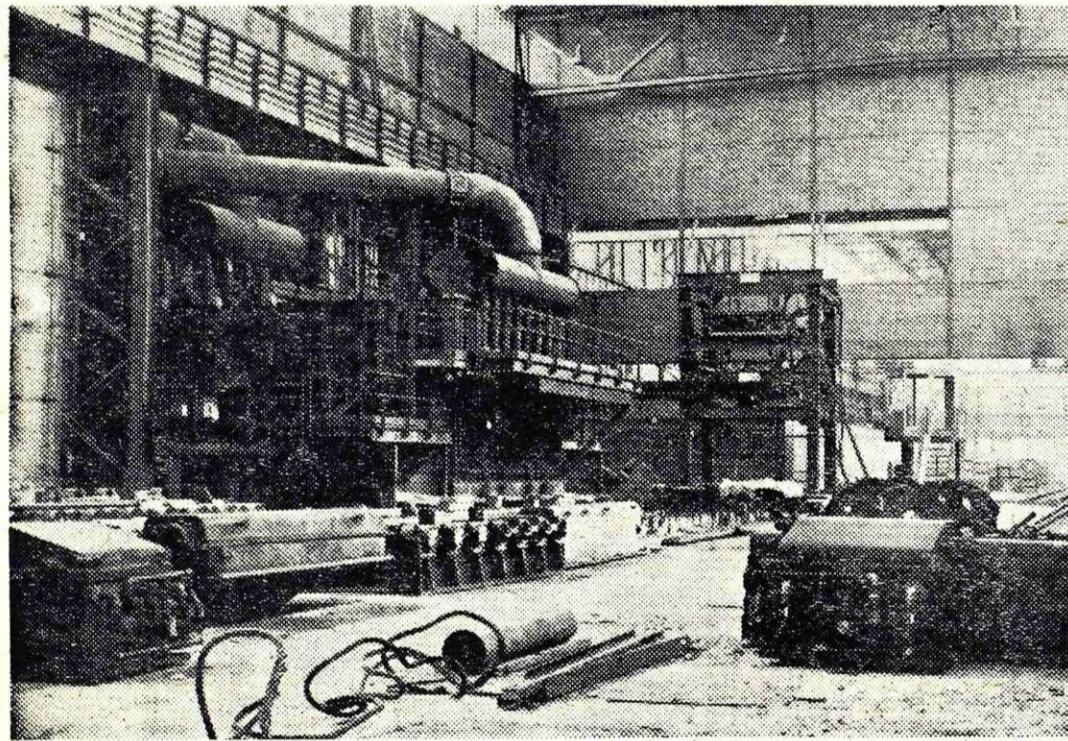
Niko Bernard

AVSTRIJA — V letu 1964 so avstrijske železarne izdelale skupno 3,2 milijona ton surovega jekla, kar predstavlja v primerjavi z letom 1963 povečanje proizvodnje za 8,4 %. Z ozirom na posamezne proizvodne postopke so povečali proizvodnjo, v primerjavi z letom 1963, LD jekla za 6,3 %, SM jekla za 10 % in elektro jekla za 15 %.

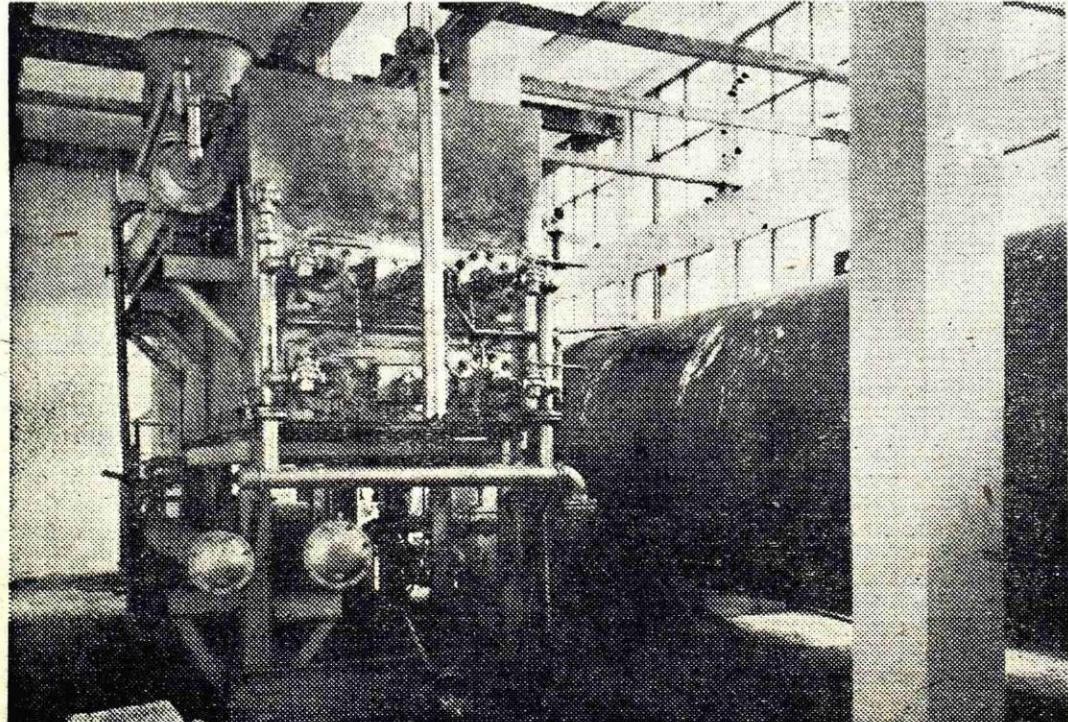
Železarski globus

Pogled na novi jeklovlek z žerjava. V teku so priprave za prvo vrtenje na posameznih napravah.

Potisna peč s tehnico v ozadju.

Generator za proizvodnjo zaščitnega Rx-plina

Preizkusili bodo posamezne naprave v novem jeklovleku

S Francem Hrastarjem smo se na gradbišču novih valjarn pogovarjali o problemih, s katerimi se srečujejo pri izgradnji posameznih objektov. Tov. Hrastar nam je povedal, da dela v hali, kjer bo imel svoje prostore obrat jeklovlek, prehajajo v zaključno fazo. Sedaj montirajo razne cestovode in kable, pa tudi peč je že obzidana. Največ težav imajo z napajanjem z elektroenergijo, ker podjetji »Rade Končar« iz Zagreba in Energoinvest iz Sarajeva nista izpolnili pogodbenih obveznosti. Težave nastajajo zaradi tega tudi z napajanjem z vodo in komprimiranim zrakom kot tehno-loškim medijem.

Razen tega pripravljajo temeljne linije za mrzlo vleštanje oziroma prvo vrtenje čenje jekla. Krmilne ter re-posamezne naprave. Gre gulejske vode ter ostalo namreč za obratovanje naprav brez vložka. Po predvidenem programu bi morali biti z vsemi deli in tudi s testiranjem gotovi do 25. julija, ko je predvidena otvoritev novega obrata jeklovlek.

Zaenkrat še ni urejena okolica hale in dohodi do obrata jeklovlek. Posamezna podjetja skrbijo, da bodo ta dela pravočasno gotova, vendar imajo precej težav zaradi slabih vremenskih razmer, ki jih posebno v zadnjem času ovirajo pri delu. Vendar s poskusnim vrtenjem posameznih naprav še ne bo vse urejeno. Obratovodstvo jeklovleka in celotni kolektiv tega obrata čakajo precejšnje naloge, kajti premostiti bo treba še marsikateri organizacijski in tehnološki problem, preden bo v novem obratu stekla redna proizvodnja.

Pri izgradnji novega jeklovleka, kjer dela prehajajo v zaključno fazo, sodelujejo: dve gradbeni podjetji, dve instalacijski podjetji, štiri montažno-kovinska podjetja, dve elektroinstalacijski podjetji, razen teh pa še instalaterji vzdrževanja Javornik. Elektrikarji vzdrževalnih obratov Javornik so opravili glavno elektromontažo peči

in vlečne linije za mrzlo vleštanje oziroma prvo vrtenje čenje jekla. Krmilne ter re-posamezne naprave. Gre gulejske vode ter ostalo namreč za obratovanje naprav brez vložka. Po predvidenem programu bi morali biti z vsemi deli in tudi s testiranjem gotovi do 25. julija, ko je predvidena otvoritev novega obrata jeklovlek.

Že sam pogled v halo jeklovleka nas lahko prepriča, da dela prehajajo v zaključno fazo, kajti v hali je zaposlenih veliko ljudi vseh vrst kvalifikacij in z najrazličnejšimi delovnimi področji. Sodelujejo tudi strokovnjaki treh ameriških podjetij.

Ob ogledu gradbišča pa sem ob primerjanju s stanjem v hali jeklovleka dobil vtis, da dela ne potekajo po-

vsod enakoverno, še posebej za zgornje, kjer sta valarna in steckel. Kasneje, da in bluminga necej jim primanjkuje ostero bi morali do-

mači provajalcem transformacije ali

Z dobavo opredeljene tudi Strojne tovarne Metabor je že postavil cijo peči, vendar z dobavo instalacije in elektroinstalacije tudi zato, ker ga biroja niso dobili potrebne d

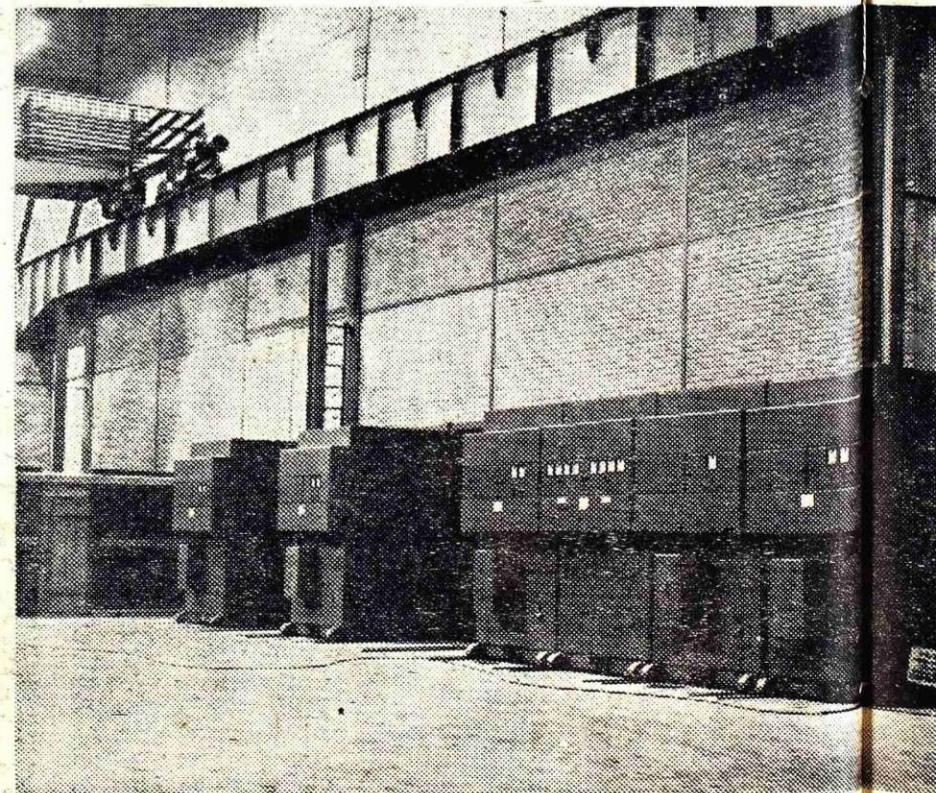
Da bi bila delna zgornjem potoku, ljarni bluming in pravočasno potovati, rali tudi prizvajajo domači dovitljivi delom polnosti, kaj v interesu je že nove naprave začeti prej z obratovanjem je to tudi v interesu jugoslovanje delnosti.

Obvestilo

Skupščina občine Jesenice prodaja jugozahodnemu ponudniku leseno lopo — bivšo ledarno — v Kraljevici na Sp. Plavžu. Velikost lesene zgradbe je $17,1 \times 5 + 2,5$ m z eternit kritino. Vgajeno je tramovja. 30 % lesa ni več za uporab

Ponudbe sprejema oddelek za gradene in stalne zadeve Skupščine občine Jesenice, zaključno 20. junija 1965. Baraka bo oddana najboljnemu nudniku, ki bo moral lopo odstraniti v roku 15 let zemljišče (razen betonskih temeljev) ustitti.

Skupščina občine Jesenice

Trafo postaja 35 kW. Ob prvomajskih praznikih so uspešno prestavili 35 kW tej akciji bo sodelovalo veliko članov našega kolektiva.

mezne ovleku

nakorno, kar velja
sej za zgornji plato,
a valjarna bluming in
Kaže, da imajo v hali
ga precej težav, ker
manjkuje opreme, ka-
mogli dobaviti do-
proizvajalci opreme
rmacije ali energije.
Obavo opreme kasni
trojna tovarna Trbo-
djetje. Metalna Mari-
že postavilo konstruk-
či, vendar pa kasnijo
vo instalacijske opre-
elektroinstalacije del-
zato ker od njihove-
ja niso pravočasno
potrone dokumenta-

oi bila dela tudi na
m platu, to je v va-
bluming in steckel,
asno otova, bodo mo-
gli proizvajalci oziroma
dobavitelji opreme z
pohititi, kajti ni samo
esu nje žlezarne, da
aprile začnejo čim-
obravljajem, ampak
udi v interesu celotne
vanski delovne skup-
-or

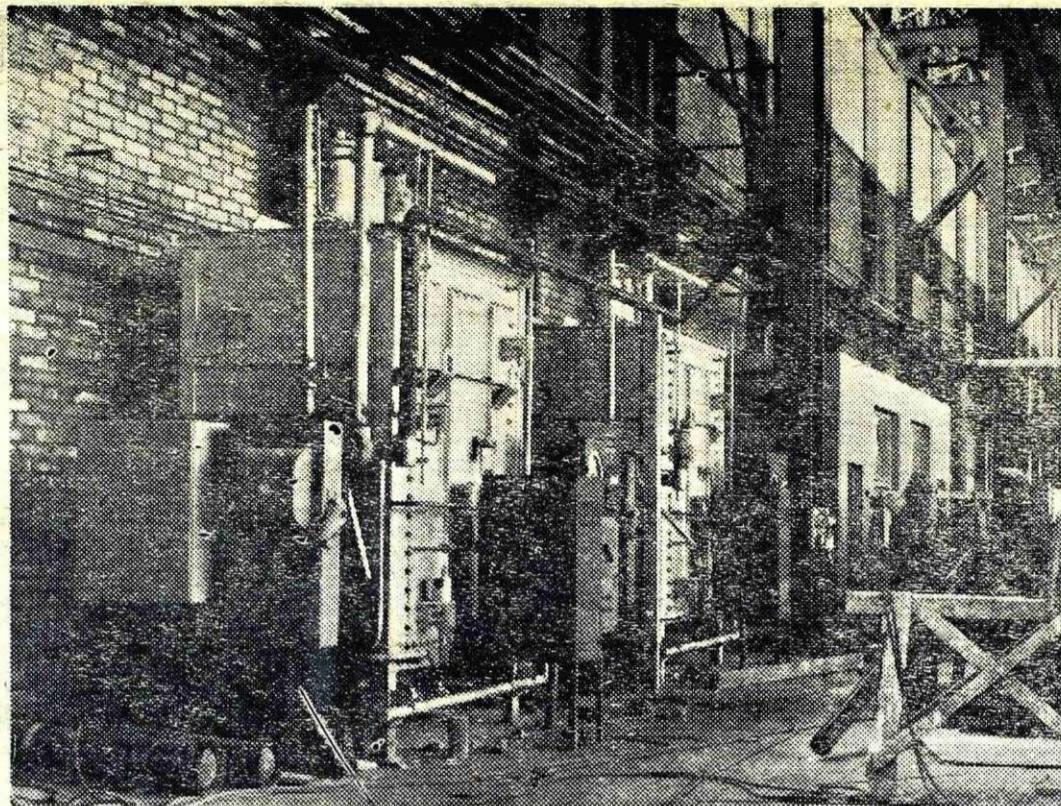
ilo

oda najugodnejšemu
arno — v Kurilniški
ne zgradbe je 7,5 ×

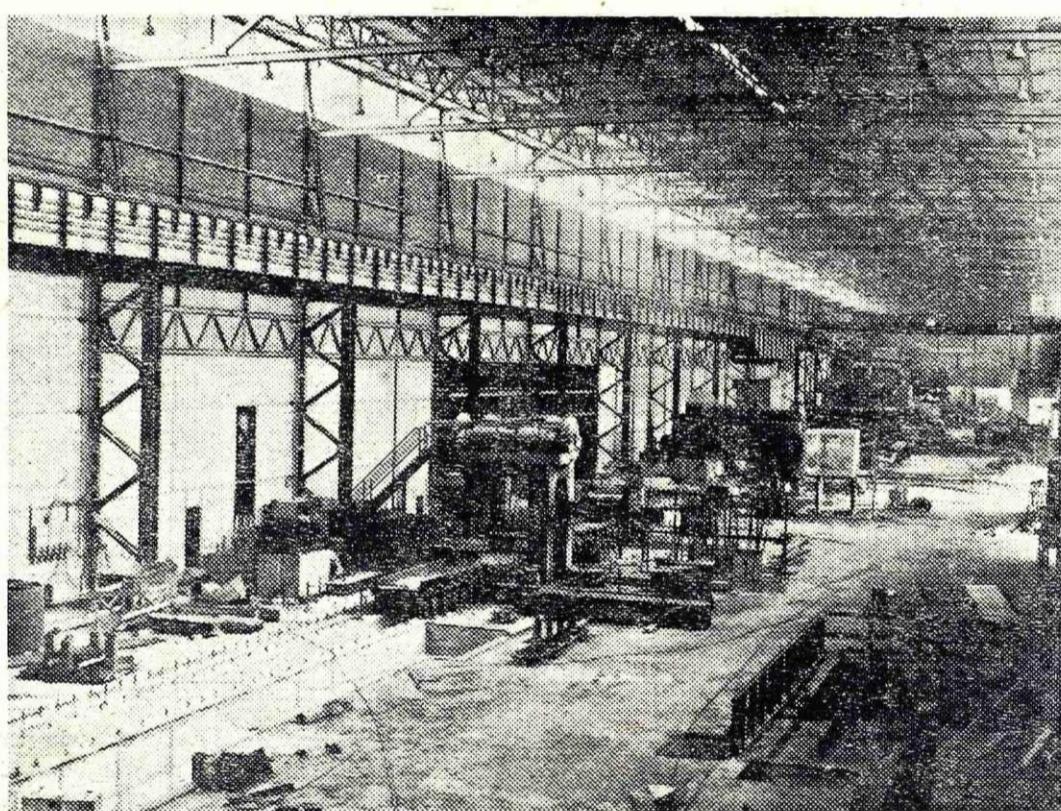
Vgrajeno je 16 m³

rabo
gradiene in komu-
senic zaključno do
najugodnejšemu po-
niti v roku 14 dni in
v) ostiti.

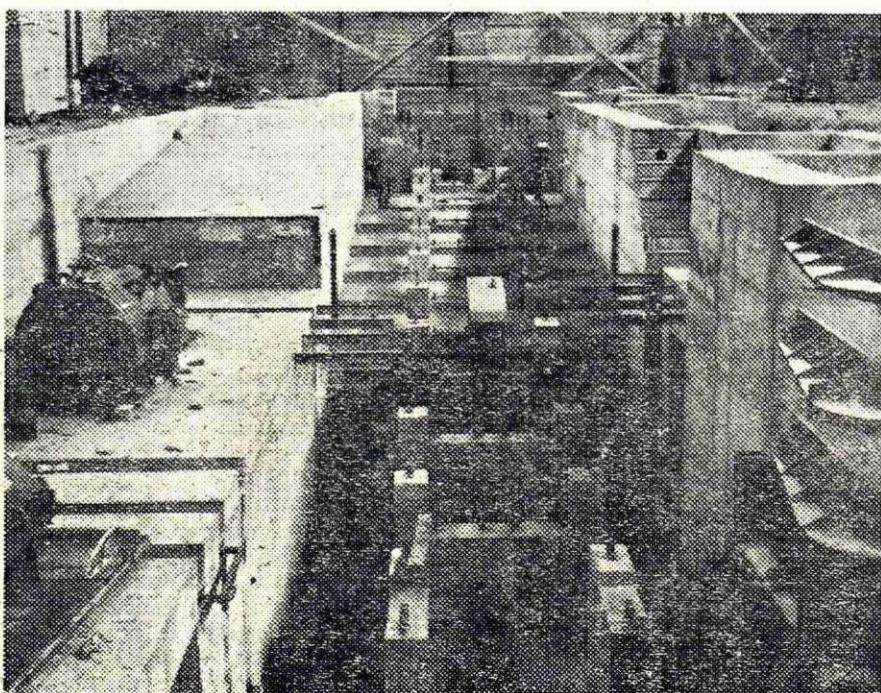
obče Jesenice

Generator za proizvodnjo zaščitnega Nx plina.

Pogled na bluming in steckel valjarno. Dela bi lahko hitreje napredovala, če bi dobavitelji domače opreme izpolnjili pogodbene obveznosti.

Temelji
transporter-
ja svitkov
tračnega
železa.

22. nadaljevanje

»Ali bi ne bilo pametnejše v miru pojesti dva obroka večerje, ko tekati okrog postaje in streljati za sencami?« si je očital. »Dragi mój, malo bolje boš moral skrbeti zase!« je prigovarjal razmazani civilist, ki je še živel globoko v njem, železnemu vojaku, človeku neusmiljenega reda. »Pet ur in še nekaj je minilo, kar smo krenili proti planšariji, za katero sem sinoči prvič slišal in debeli dve uri je še do svitanja.«

Grede ga je obšel spanec, da se je le s težavo obdržal na nogah. Dopovedoval si je, da ne sme zadremati. Utrjenost in prazen želodec pa sta mu vse bolj mehčala kolena.

»Prihodnji mesec se bova srečala z Abramom, kar ni najbolj spodbudno za postavitev v snegu in ponočevanje v zamrznjenih gorah. Si bo le treba priznati, da tudi leta prispevajo nekaj k nesmiselnemu premišljevanju o jedi in k temi, da človek ni več dovolj trden v kolenih.«

Veke so se mu zlepile in zaneslo ga je postrani, da se je komaj ujel. Ko se je spet združil, je začel razmišljati, kako grdo so Oberkrainerske razmere načele njegovo železno redoljubje. Pa ni trajalo dolgo. Spet ga je prevzea dremavica in za kratek čas je stojal zaspal. Ko se je pogrezal v spanec, se mu je zdelo, kakor da se po dolgi noči prebuja v mehki postelji. Grede se mu je motalo skozi pamet, da je že silno dolgo tega, kar je za nekom streljal. Tisti nekdo se je sproti preoblikoval v veter. Vizija vetra se je stopnjevala v piš, ki se je sunkovito zaletaval v šipe in jih razbijal. Trosil je kihavec v kino dvorane in na zemljevidu NSDAP je pometaj zastavice s sovjetskega ozemlja. V spanju si je očital, zakaj ni mogel odkriti, da se bori z vetrom, pa je zato iskal sovražnike v ljudeh.

Malo pozneje ni bil veter tisto, kar ga je zamajalo. Ko se je pogrenil pregloboko v dremavico in se mu je ponudil sen, ki mu je obeta razrešiti uganke orožniške službe v zavojevani deželi, se je znašel na kolenih. Med vstajanjem je polglasno preklinal in ni nehal, dokler ni stal vsaj za silo v svojem stojišču. Opsoval je boga in vse okrog njega, razmere, sneg in noč, policijsko poveljstvo, gošarje in sam sebe. Bil je mojster krepkega izraza in dozdevale so mu je, da je malo manj lačen, če je za sprememblo prekle Mario na Križu in opsoval različne telesne organe vsem svetnikom po vrsti. Ko se je med kletvijo za silo otečal, si je skušal dopovedati, da se na Pšincu v snegu ne da spati brez postelje.

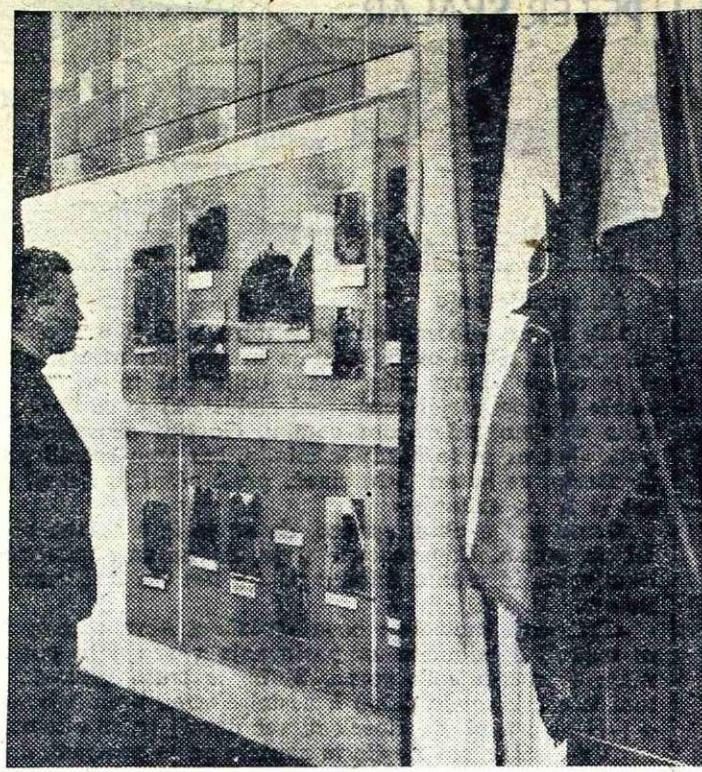
Z velikim naporom mu je uspelo zasukati misli drugam. K policijskemu poveljstvu, h gestapu in gošarjem. Ni čisto natanko vedel, kdo je kriv, da mora postavati poноči v snegu. S Hannom se že dolgo ni mogel strinjati. Njegovo pojmovanje žandarmerije na zasedenem ozemlju je pojmoval popolnoma drugače. Policijski poveljnik mu je ob vsaki priložnosti zatjeval, da tukajšnje ozemlje nikakor ni ustrezni poligon za uvajanje vzornega reda in poslušnosti. Hann je bil prepričan, da Kaiser lahko doseghe to dvoje šele takrat, ko bo razrešil nekaj mnogo pomembnejših stvari. Poveljnik ni zamudil priložnosti, da ne bi pojasneval, katere so tiste pomembnejše stvari.

»Policijska nadutost in srkljanost«, se je začel glasno pogovarjati s svojim predstojnikom. »Pravi, naj izvoham vse tiste ljudi, ki so pred vojno kakorkoli pomočili svoj nos v politiko, naj aritim vse kmečke babnice, ki so dale Tomažu latvico mleka, naj polovim vse sorodnike banditov do sedmega kolena in naj jih odpream v kace, zatem naj banditizem, izčistim raso in po tem redu naprej. Saj, saj ne vem, če bo sploh kdo ostal. In če ne bo tu več ljudi, tudi tisti, ki uvaja železni red, ni več potreben. Fuj, krucifikis! To naj dela gestapo! Orožniški poveljnik Kaiser se bo držal kar moč daleč proč.«

Prejšnji mesec so mi priporočili, naj si prizadevam, da bo na mojem žandarmerijskem območju ustreljenih nekaj ljudi iz Vigauna. Rdeči plakati s Kutschering podpisom, dvajset ljudi, preluknjenih v spravo in zadoščenje za zločine banditov, pa ti pride v pamet ljudi tolikšen strah, da pri priči popuste svoje nesmiselno kljubovanje. Tako pravijo.

Bavarci smo bili po pameti vselej malo dalje ko tumasti Pomorjani. Dovolj je, da pomislim na to, pa vem, kako abotna pamet lahko dela takšne zaključke. Bo res kaj bolje, če odpream v Kraut Studenčnikovo Micko in njene štiri pamže: Nemara spi Studenčnik v tistih stajah tam spodaj in abotno bi bilo misliti, da mu žlahta ne pomaga. Vendar Micka in njeni otroci ne pobijajo šip v vagonih in ne premikajo zastavic na Weisenbachovem zemljevidu. To delajo drugi. Tisti, ki nimajo nikogar v gmajni.«

Jesenški železarji na izletih

Do 21. junija bo v sejni sobi stavbe družbenih organizacij odprta razstava »1945 — leto zmage«.

Razstava: 1945 — leto zmage

Preteklo soboto so v sejni sobi stavbe družbenih organizacij odprli razstavo »1945 — leto zmage«, ki jo je v počastitev 20-letnice osvoboditve pripravil Tehnični muzej Železarne Jesenice. Razstava je odprla šef stalne razstave Miloš Magolič. Udeležili so se predstavniki družbenih organizacij, Združenja borcev NOV in POJ, Železarne Jesenice ter nekdanji borce z Jesenic in okolice. Prisotni pionirji so v znak hvaležnosti vsem borcem, ki so jim s svojo borbo omogočili sedanje lepše življenje, podarili znemu jeseniškemu prvoborcu Alešu Jelencu šopek rož.

Razstava, ki zaradi omejenega prostora prikazuje le del razpoložljivega gradiva iz arhiva Tehničnega muzeja, nam kaže s pomočjo fotografij,

različnih dokumentov in orožja razdobje od pričetka okupacije Jesenice in okolice, borbbo proti okupatorju, okupatorjeva taborišča, osvoboditev in pričetek ponovne izgradnje naše porušene domovine. Je izredno zanimiva ter vredna obiska, odprta pa bo do 21. junija.

K.

Turistični biro (nekdanji Izletnik) na Jesenicah pa ima predvidenih v juniju še več izletov. Številni naši sodelavci so in bodo odpotovali v Benetke. Na dvodnevem izletu si bodo lahko ogledali znamenitosti mesta na vodi ne samo podnevi, ampak tudi zvečer, ker bodo odslej prenočili v središču na Markovem trgu in ne v 9 km oddaljenem Mestru. Cena takemu izletu znaša 12.500 dinarjev in je vanjo vračunan prevoz, polpenzion v Benetkah in potni list. Izlete organizirajo po želji prijavljencev ozioroma po številu prijav. Prav gotovo je cena dostopna in bodo 70 sodelavcev iz jeklovke posnemali še številni drugi.

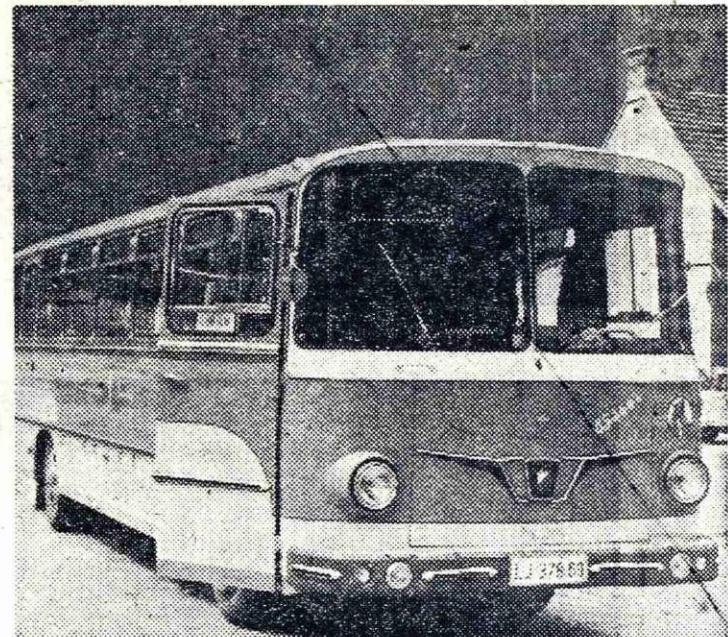
V prihodnje bodo imeli izletniki možnost naročiti za

tako dvodnevno potovanje poseben avtobus — spalnik. Sicer bo prevoz nekaj dražji, od 20 do 25 %, ima pa ta avtobus zelo udobne sedeže, ki jih lahko sprememimo nagib v poljubno lego. Ti avtobusi tovarne TAM iz Maribora, ki so dobili ime »Janez II«, imajo le 27 sedežev. Karoserijo zanj so izdelali v podjetju Avtomontaža v Ljubljani. Vgrajen imajo priročen bife, potnike pa spremlja stewardesa. Podjetje Ljubljana

jajo jih sveda po želji in prijavah.

Naj opozorimo, da organizira Turistični biro po želji tudi druge izlete. Zmogljivost njihovega največjega avtobusa je 40 sedežev, cena pa 250 dinarjev za kilometr.

Na željo mnogih bralcev pojasnjujemo tudi, da je treba za prevoz v Biograd ozioroma v Crikvenico (v počitniške domove železarne) rezervirati mesta v avtobusu v naprej. Rezervacije spre-

Sodoben avtobus »Janez II«, izdelek TAM iz Maribora in Avtomontaže iz Ljubljane

transport ima sedaj tri take avtobuse in ga po želji lahko naročimo tudi na Jesenicah v poslovnici Turističnega biroja (nekdanji Izletnik).

Veliko je zanimanja tudi za enodnevne izlete na Grossglockner. Za šest avtobusov imajo že prijav. Cena je 4500 dinarjev na osebo s tem, da se oskrbi s hrano vsak sam.

Zelo ugodne pogoje nudi Turistični biro tudi šolam za enodnevne izlete po Sloveniji. Cene za te izlete so znatno nižje od cen za ostale. Prire-

jema Turistični biro največ 12 dni pred napovedanim dnevom odhoda.

ŽELEZARSKI GLOBUS

INDIJA — V Nagpurju bo zgradila belgijska družba Sobri iz Bruslja novo tovarno za proizvodnjo varjenih cevi z letno kapaciteto 50.000 ton. Za to bodo porabili skoraj 8 milijonov francoskih frankov.

Nemška enorazrednica na Jesenicah Oris zgodovine jeseniškega šolstva

Po naključju se je med obširnim arhivom Kranjske industrijske družbe na Jesenicah ohranila časovno urejena korespondenca o zasebni nemški šoli na Savi; to so koncepti ali pa kopije, ki jih je o perečem problemu stare in nove šole na Jesenicah poslala Kranjska industrijska družba okrajnemu šolskemu svetu v Radovljici, deželnemu šolskemu svetu v Ljubljani, Šolskemu kuratoriju v Ljubljani (Društvo za razvoj nemškega šolstva na Kranjskem), hkrati pa njih odgovori s predlogi Kranjski industrijski družbi na Jesenicah; zanimivo pri vsej tej korespondenci pa je to, da je v njih zelo mnogo podatkov o slovenski šoli; le malo pa je dopisov, ki bi jih bila KID poslala jeseniški občini ali pa krajnemu šolskemu svetu slovenske štirirazrednice

z vzporednicami na Jesenicah. Vsebina medsebojnih dopisov med zgoraj navedenimi šolskimi sveti in tovarno kaže na odkrito ali prikrito nasprotje med slovensko občino in nemškim upravnim odborom KID, kar dokazujejo ohranjeni zapisniki Upravnega odbora KID; na sejah le-tega so namreč zelo pogosto razpravljalni o takratni slovenski šoli na Jesenicah ter o nameravani ustanovitvi nemške šole na Savi, ki naj bi bila sprva zasebna enorazrednica z nemškim učnim jezikom za 70 nemških otrok, ki naj bi se z leti razvila v javno štirirazredno nemško šolo.

Da sta bila okrajni in deželni šolski svet ter šolski kuratorij na strani nemškega upravnega odbora KID, torej proti slovenskemu krajnemu šolskemu svetu ter jeseniški občini, dokazuje že prvi ohranjeni dopis

okrajnega šolskega sveta z dne 17. dec. 1901; zemljiški parceli 733/1 in 735/1 katastrske občine Jesenice, ki ju je brezplačno ponudil jeseniški župan Anton Treven za zgradbo nove slovenske štirirazrednice za dečke (dekliška bi ostala še naprej v Kosovi graščini), sta po njegovem mnenju neprimerni, ker bo večji del tega zemljišča uporabila železnica za razširitev nove železniške postaje, tirov in naprav, drugega ustreznegra zemljišča za zgradbo nove šole pa ni; zato je postala aktualna delitev šolske občine v dva šolska okoliša, eden na Jesenicah, drugi na Savi; okrajni šolski svet v Radovljici vladljuno vprašuje cenjeno KID, če se morda bavi s posebnim načrtom nove šole (nemške, op.) za svoje delavstvo in če bi se tak načrt lahko združil z namerama

vano graditvijo nove šole v davčni občini Sava ...

Upravni odbor KID z dne 10. februarja 1902 odgovarja na ta dopis, da se strinja z delitvijo šolske občine na dva šolska okoliša — Jesenice in Sava; predлага pa, da se v šolski okoliš Sava vključi tudi del bližnjega naselja Javornik, kjer stanujejo delavske družine, njih šoloobvezni otroci pa bi imeli krajoš pot v novo šolo na Savi, kot pa na Koroško Belo; (KID hoče torej tak šolski okoliš, v katerem bodo le družine delavcev in uradnikov železarne, ki bi jim po znejne lahko vsilila nemško šolo pod gesmom: »Komur dajem delo in kruh, ta naj bo v nemški šoli in službi nemštva,« op.); nadalje predлага, da mora biti nova šola šestrazredna z ločenimi vzporednicami za slovenske šolarje, zlasti pa za nemške otroke, ki jih je že okrog 70! Število nemških otrok pa bo zatrudno naraslo radi zgraditve nove železnice (s Koroškega — skozi Jesenice na Trst, op.); šoloobvezni otroci nemških družin pa imajo po zakonu pravico do

Še nekaj besed o filmu

Ob branju članka »film in Jeseničani«, ki je bil objavljen v prejšnji številki Železarja, sem pomislila na nekaj, o čemer je bilo nekoč že govora: na seznanjanje javnosti o kvaliteti prihodnjih filmov. Mislim, da je pre malo, soditi o filmu, ali je dober ali slab, potem ko vidiš nekaj slik, ki najavljajo film na reklamnih deskah. V našem tisku še nisem zasledila, niti v lokalnih radio-oddajah, da bi opozorili na kak izredno lep ali umetniško kvalitetni film. Kako bi nam staršem to čestokrat prav prišlo, ko premisljam, ali bi dovolili otrokom ob nedeljah ogled kino-predstave ali ne, ker si vsakega filma res ne utegneš sam ogledati.

Glede filma z naslovom »Osem in pol«, ki sem si ga ogledala moram reči, da tudi meni ni ugaljal. Nisem uspela izluščiti iz vsebine kaj posebno prepričljivega, čeprav sem vztrajala do konca predstave, medtem ko je najmanj polovica gledalcev še

med predstavo zapustila dvorano. Zdel se mi je podoben abstraktnim slikam, ki ne veš prav, kako jih je treba obrniti, če nekdo tega ne razloži. Zato pa bi bilo prav, če je film res umetnina, da bi ga spremiljala vsaj skromna obrazložitev. Morda bi tudi pisec omenjenega članka spremenil mnenje, če bi si uspel film ogledati, kajti tudi bolj zahtevni gledalci so bili o njegovi umetniški vrednosti deljenih mnenj.

Na naši publike bi bilo vredno pripomniti še to, da je že čestokrat odpovedala in puстила prazno dvorano, ko so predvajali dober domači film, ali pa film s psihološko tematiko, kjer bi se bilo treba v dogajanja na platnu poglobiti.

Sfrinjam se z navedbami v članku, da bi uprava kinopodjetja moral zavzeti neke mere do tistih, ki z neumestnimi vzklikli motijo gledalce, ker to verjetno ni nemogoče in neizvedljivo.

Mi

Pod »Sava« žerjavom je našla sinička primerno mesto za svoje mladiče.

Zmagi jeseniških strelcev

Jesenški strelci so 30. maja gostovali v Postojni. Tekmovanje je bilo organizirano v počastitev 20-letnice osvoboditve. V Postojni je tekmovalo 11 ekip »B« mest iz vse Slovenije. V zelo močni konkurenči je tudi letos ekipa Jesenic, ki so jo sestavljali Edi Dobravc, Majda Kralj, Vera Otrin in Pavel Jezeršek,

osvojila prvo mesto z 963 krog od 1200 možnih. Med posamezniki je bil najboljši Edi Dobravc z 253 krog. Jeseniški strelci želijo, da bi bili tudi prihodnje leto tako uspešni in bi tako prihodnji pokal Zavoda postojnskih jam osvojili v trajno last.

Drugo pomembno zmago pa je ekipa občinskega strelskega odbora Jesenice dosegla v nedeljo, 6. junija, v Tržiču. Ekipo so sestavljali strelci: Janez in Vera Otrin ter Edi Dobravc. Tudi to tekmovanje

je bilo organizirano v počastitev 20-letnice osvoboditve. Sodelovalo je sedem ekip, med njimi tudi zelo močna ekipa občinskega strelskega odbora iz Kranja. Jeseniški strelci so ponovno dokazali, da so za bližnjo sezono dobro pripravljeni in dosegli prvo mesto s 739 krog od 900 možnih, medtem ko je ekipa iz Kranja zbrala 708 krogov in zasedla drugo mesto. Med posamezniki je bil najboljši Janez Otrin z 252 krog.

K. J.

Avtobusna proga Podmežaklja - Blejska Dobrava

V novem voznem redu Ljubljana transport je predvidena tudi avtobusna povezava Podmežaklje preko Jesenic z Blejsko Dobravo. Ker pa je predor oziroma podvoz Podmežaklje na Cesti 1. maja prenizek, začenja ta proga pri bolnišnici na Plavžu. Ko bo podvoz urejen in bo mogoč skozenj promet z avtobusi, bodo progo speljali po prvotnem načrtu.

Jesenčani pa smo od 1. junija naprej dobili tudi zvezo

z Zgornjimi Gorjami preko Poljan. Vsak delavnik odpelje z Jesenic ob 7.30 uri avtobus preko Lipc do križišča na Blejski Dobravi in nato preko Poljan v Zgornje Gorje, kamor prispe ob 8.05 uri. Že ob 8.10 uri se vrača na Jesenic ob 8.45. Avtobus bo na tej progi vozil dokler bo cesta zaradi vremenskih razmer prevozna.

Naši sodelavci, ki stanujejo na območju Žirovnice in Begunje bodo prav gotovo zadovoljni z novo avtobusno progno Jesenice-Begunje-Radov-

Ijica-Bled in Jesenice-Begunje. Vsak delavnik od 1. junija naprej odpelje avtobus z Jesenic ob 7.45 uri in prispe v Begunje ob 18.15 uri. Ob 8.30 uri se vrača na Jesenic. Ob 9. uri odpelje ponovno z Jesenic v Begunje, kamor prispe ob 9.30 uri, nadaljuje pot proti Bledu, kamor pripelje ob 9.52 uri. Z Bleda se vrača ob 10.52 uri, prispe v Begunje ob 11.15 uri in na Jesenic ob 11.45 uri. Seveda pa kljub novi progi obraťuje tudi vse dosedanje.

-jn

Z letošnjim letom so na Planini pod Golico na voljo ležišča tudi pri privatnih lastnikih. Turistični biro je za sedaj izmed številnih ponudb izbral 30 ležišč, ki v vsakem oziru ustrezajo, saj imajo na razpolago celo kopalnico. Tako bo tudi na Planini pod Golico včetno možnosti za udobno letovanje kot doslej. Poleg privatnih sob pa so urejena prenočišča tudi na spodnji postaji žičnice (soba s štirimi ležišči in skupno le-

-jn

vzporednic z nemškim učnim jezikom (na slovenski šoli je bila nemščina le obvezan učni predmet — potri ure tedensko! op.) Da pa bi svojemu uradništvu in delavstvu (torej ne le nemškemu! op.) uslušala želje in prošnje, je podarila tisoč kvadratnih klapfer zemljisci (med Grobljami pod železniško progo Jesenice-Ljubljana op.), čeprav že zdaj plačuje ogromne davke in razne doklade. S to ponudbo hkrati prosi, da bi okrajni šolski svet čim hitreje pospešil zgraditev nove šestrazrednice na podarjenem zemljisci.

Okrajni šolski svet je na ta predlog odgovoril 26. maja 1902., da se strinja z delitvijo šolske občine na dva šolska okoliša — (stari — Jesenice, novi — Sava, op.), zlasti ker so za tako delitev tudi krajevni šolski svet in drugi faktorji; staro šolo je nujno potrebno preurediti (stranišča), na Savi pa zgraditi novo šolo za nemški govoreči otroke (torej ne le za rojene nemške otroke); po sklepnu sklicuje okrajni šolski svet na dan 6. junija 1902 komisijo (zastop-

nike železnice, krajnih šolskih svetov in občin Jesenice ter Koroške Bela ter KID), ki si bo na licu mesta ogledala parcelo 287/2, last in dar KID.

Stevilna komisija si je podarjeno zemljisci ogledala in sklenila da ustreza za novo šolsko poslopje. Za podarjeno zemljisci se je okrajni šolski svet nekaj dni po ogledu komisiji pismeno zahvalil Upravnemu odboru KID.

Za eno leto manjkajo vsi dopisi; zato ni mogoče obnoviti, kako so potekale priprave za gradnjo novega šolskega poslopja na Savi.

Kot železna veriga pa se vleče zadeva o ustanovitvi javne nemške šole na Savi (avstrijski šolski zakon je namreč poleg javnih šol dovoljeval tudi samostanske šole šolskih sester ter zasebne ali privatne šole s pravico javnosti ali brez nje, op.). Ker za javno nemško šolo še ni bilo zgrajeno poslopje — v enem letu tudi ni moglo biti — je upravni odbor KID sklenil ustanoviti privatno nemško enorazrednico, ki naj bi pričela s poukom v začetku šolskega leta 1903-

1904; prošnja in sklep za ustanovitev nemške enorazrednice se sklicuje na šolski zakon, na pravico do javne šole z nemškim učnim jezikom, na večkratne proste svojih mojstrov in delavcev, katerih prošnja s podpisom je priložena (na ohranjeni poli so podpisi tudi slovenskih staršev, oziroma s slovenskim imenom in priimkom, namesto pravega podpisa je tudi en križec, op.), hkrati pa daje sobano za učilnico v svoji hiši na Savi št. 12 (Ruardova gračina), prilaga tudi učni načrt za nedeljeno enorazrednico s celodnevnim poukom, pouk traja v štirih oddelkih osem šolskih let, (ne samo šest in dve leti ponavljalne šole, op.), predvideva pa v drugem in tretjem oddelku pouk tudi v slovenščini (iz potrebe, da se nemški otroci v slovenskem okolju nauče slovenskega jezika, ali pa vaba za slovenske starše? op.); priložena je izjava zdravnika dr. Kogaja, da prostori ustrezajo s pripombo glede stranišč in posebnega dohoda do učilnice; šolsko opremo in učila oskrbi KID: snoročili da bodo tudi ime

učitelja in šolskega vodjo, ki bo imel v skladu z zahtevo šolskega zakona ustrezno strokovno izobrazbo, medtem ko bo verouk poučeval duhovnik jeseniške župnije; končno se KID obvezuje javljati vsako nameravano spremembo glede učnega načrta, šolskega prostora in učitelja.

Prošnjo KID je — razumljivo — okrajni šolski svet ugodno rešil ter v dopisu z dne 30. julija 1903 pod pogojem, da še preden odpre privatno šolo, uredi poseben vhod (stopnice z zunanjim strani na severni strani, op.), stranišča, o čemer se bo osebno prepričal uradni zdravnik ter da predhodno sporoči ime in priimek učitelja in šolskega vodjo, priložiti pa mora ustrezno spričevalo o strokovni učiteljski izobrazbi ter usposobljenosti. Ko bodo izpolnjene vse te zahteve, bo dovolil odpreti privatno nemško ljudsko šolo (zdaj ne več — enorazrednico, op.).

V zapisniku Upravnega odbora KID z dne 6. avgusta 1903 piše, da je odobritev šole že prispeila, toda predpisuje zgraditev posebnih stopnic

Slovenščina na jeseniškem radiu

»Stopnja kulture in zrelost vsake družbe se med drugim razločno kažeta tudi v njenem odnosu do naravnega jezika.« Tako začenja izvršni odbor glavnega odbora socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije svoje »Pismo o jeziku« in nadaljuje: »V preteklosti, zlasti pa dandanes je v našem javnem življenju čedalje več primerov nerazumevanja in nepravilne rabe slovenščine. V tisku, na televiziji, v dopisih, tehničnih navodilih gospodarskih organizacij, v javnih obvestilih, v filmskih napisih, na javnih zborih in drugih prireditvah pogosto beremo in poslušamo popačen jezik ali pa namesto slovenščine druge jezike tudi tam, kjer to ni niti najmanj potrebno.«

Odkar je jeseniška radijska postaja začela z rednimi oddajami, smo morali stalno ugotavljati, da se vodstvo ne zaveda docela odgovornosti do čistega in do konca dognega jezika. Imeli smo in imamo občutek, da pravilno izražanje in izgovarjava nista prvo do vsega, kar se od take ustanove zahteva. In vendar je, kakor pravi omenjeno pismo, »dolžnost vodstev in organizacij socialistične zveze, da v okviru svoje dejavnosti pogledajo, kaj se godi s slovenščino«. Menim, da je vendar treba zastaviti besedo v obrambo pravic, ki naj jih ima naš narodni jezik tudi na jeseniški radijski postaji.

Očividno si vodstvo te ustanove oziroma oddaj ni dovolj prizadevalo, da bi pritegnilo nekoga, ki bi znal čistiti iz prispevkov vse, kar ni slovenskega. Tudi ni opozorilo bralcev besedil na pravilno izreko, kajti tudi to mora poleg knjižnega jezika temeljito poznati vsak napovedovalec, če naj izpolni pogoje za tako mesto. Naj začnem kar takoj s pripombami k posameznim nepravilnostim, ki se pojavljajo od oddaje do oddaje.

Redna nepravilnost se dogaja z imeni in priimki. Ne le, da postavljamo ime pred priimek (razen v abecednih seznamih), temveč oba dela tudi sklanjam. Ne rečemo: inženir Gregorčič Miloša, ampak inženirja Miloša Gregorčiča; ne: so izvolili Janeza Osredkarja, ampak Janeza Osredkarja; ne: Žgavc Slavkotu, ampak Slavku Žgavcu. Namesto: po-

vabili smo inženirja Janeza Pšenica, zahvaljujemo se inženirju Janezu Pšenica, bomo rekli: povabili smo inženirja Janeza Pšenico (ne Janeza Ing. Pšenico), zahvaljujemo se inženirju Janezu Pšenici. Tako moramo neprestano poslušati: Klinar Mirkota, pred Vogrinc Tonetom, pri Janezu Glaviču, Juliju Jensterle, Silvatu Trček itd.

V naslednjem navajam vrsto nepravilnosti, ki bi s pomočjo lektorja ali z uporabo pravopisa lahko odpadle: v kolikor (kolikor ali tisti nesrečni »če«, ki se ga govoreči in pisoci tako vztrajno izogibajo), iz Jesenic (prav z Jesenic, kajti grem na Jesenic), dočim (medtem ko), smatrati (danes že vse samo smatra, nihče že ne misli ali meni), osvojiti predlog (sprejeti predlog), osvojiti sklep (skleniti, medtem ko osvojim utrdbo, mesto), odraz, z ozirom, v letosnjem letu (letos), v lanskem letu (lani), danes zvečer (drevi), danes zjutraj (Levstik menda ne bi napisal: mi smo danes zjutraj muho klali, ko je bolj kleno zapel: mi smo davi muho klali), včeraj zvečer (sinoc), promet se odvija (razvija se, teče), delokrog (področje, torišče), dejavnost predstavlja (dejavnost pomeni), pride do izraza (pokaže se), navzoči so dali močan poudarek (poudarili so), prispevati delež (prispevati — kajti že sama beseda pomeni nekega deležnika), zelo me čudi izjava (čudim se izjaviti, začuden sem nad izjavo), sem mnenja (menim, mislim), izvedem prodajo (pro-

dajam; kajti ne rečemo, da trgovci izvaja prodajo), vsled (zaradi), v pretečenih letih (v preteklih letih), v Gozd Martuljku (v Gozdu Martuljku), v cilju izboljšanja pogojev (da se izboljšajo ali zaradi izboljšanja), standarta (standard-da), značaj občine (pomni), z vraticami (z vratici), odgovoril na dva vprašanja (na dvoje vprašanj ali na dve vprašanji), v slučaju dežja (v primeru dežja), medsebojna prepletanja (prepletanja so lahko le medsebojna), medsebojna pogodba (saj ni pogodbe, če je ne skleneta dva), izvrsnavati nadzor (nadzorovati).

Se nekaj drugih nepravilnosti: dograditev podvoza, ki naj bi ga koristili občani (uporabljali, izkoriscali). Koristim lahko komu z neko uslugo, denarjem ipd., denar lahko samo uporabim, potrošim, nikakor pa ga ne morem koristiti. Zato tudi ne smemo reči: koristnik, ampak le uporabnik, uporabljevec. Gre za smetnjake, okoli katerih so že govorili (o katerih so že govorili). Menda niso hodili okoli njih!, Blok bodo kmalu pokrili s streho (vendarle ne s čim drugim). Antona Dvořaka lahko smatramo (ubogi umetnik, ki mu je jeseniški radio obrnil ime, ko so ga vendar krstili za Antonina! Tega Antonina pa vendarle lahko štejemo ali ga imamo za umetnika). Med njegova značajna dela štejemo (delo so lahko pomembna, važna značajen pa je lahko človek). Množice so rabile vsaj hrano (so potrebovale hrane). Obstoječa protislovja (če so, razume, da obstajajo). Da se seznanijo z obstoječim stanjem sklada (stanje je vendar nekaj, kar obstaja). Nadaljnji perspektivni razvoj (pri nas je vse perspektivno, tudi gledamo v perspektivo namesto v bodočnost). Do volj bi bilo, če bi rekli: nadaljnji razvoj. Da pristopimo

k odločnejšim ukrepom (kaj pravite, kako bi to mali Janežek naslikal, če mu ne bi prej rekli, da začenjamо ukrepati. Kako bi bilo, če bi namesto povabila: gremo na kavo, rekli, pristopimo k pitju kave?). Jesenice bodo nastopile po narejenem programu (po nenarejenem gotovo ne). Glejte še stavek: »poslušajmo še pesem... Pri klavirju je spremjal profesor S. G.« (profesorica S. G. je spremjal pesem, ki jo bomo šele poslušali!).

Mnogokrat pa greši napovedovalec. Moral bi se za vsako oddajo temeljito pripraviti oziroma bi moral biti vsestransko razgledan, da poslušalcem ne bi bilo nerodno ob

takih spodrljajih: akademija, sodelavci, Stefan dom na Dunaju (nemško Stephansdom, po naše stolnica sv. Stafana ali kratko dunajska stolnica), Mathausen namesto Mauthausen, kategorija nam. kategorija, gimnazija leta (gimnazijski, gimnazijec), homo alpinus (nam. alpinus), Pigmaljón (oddaja dne 1. 6. 1965) namesto Pigmalion, štrajnist, dva cela (dve celi), predstojče volitve), eventualno, od tri let naprej (od treh let naprej) itd.

Po vsem tem lahko domnevamo, da v jeseniškem radijskem studiju ni najti Slovenskega pravopisa!

L. S.

Z nekdanjimi sodelavci

Obratovodstvo elektrotečni in družbeno-politične organizacije so v petek, 4. junija, povabili nekdanje sodelavce, da si ogledajo novo 60-tonsko električno ASEA peč.

Naši dolgoletni sodelavci so ob ogledu nove peči, ki je velika in moderna, posebno če jo primerjamo s starimi pečmi, izrazili zadovoljstvo. Imeli so le eno pripombo in

ZAHVALA

Ob priliki ogleda nove elektrotečni peči se najlepše zahvaljujemo obratovodstvu elektrotečni, posebno obratovodju tov. Jožetu Ulčarju, kakor ostalim predstavnikom družbenih organizacij, ki so nam omogočili ogled te najnovješe peči.

Cutimo se zelo počaščene za izkazano pozornost nekdanjim članom kolektiva elektrotečni in nas zelo veseli, da smo še vedno deležni kolektivne in tovariške topline. Vsem članom kolektiva elektrotečni želimo v prihodnje še veliko delovnih uspehov.

Upokojenci elektrotečni

sicer, zakaj niso bile vzporedno z gradnjo nove peči zgrajene tudi odprševalne naprave, ker je brez teh naprav delo pri peči zelo otežkočeno in vpliva tudi na delo v ostalih jeklarni.

Po ogledu peči in vlivanja šarže je bila v zgornjih prostorih Kazine za upokojence obrata elektrotečni prirejena zakuska. Od svojih nekdanjih sodelavcev smo se poslovili z željo, da bi se kmalu spet srečali. Mato Panč

IZPITI NA TEHNIČNI SREDNJI ŠOLI

V tem tednu so pričeli na tehnični srednji šoli pri ŽIC z zaključnimi izpitimi. Ker redni oddelek te šole v letosnjem šolskem letu ni imel četrtega letnika, polaga izpite le 9 dijakov zadnjega letnika večernega oddelka. Izpitni komisiji predseduje inž. Ciril Prohinar iz Ljubljane. Šest dijakov je opravilo razred z dobrim, dva s prav dobrim in eden z odličnim uspehom. Dva bosta polagala zaključni izpit po uspešno opravljenem zadnjem eltniku v jesenskem roku.

U.

in pa ureditev obstoječih stranišč; odbor je odobril v ta namen 400 kron; težave pa so glede nastavitev učitelja in šolskega vodje; upajo pa, da bo to težko vprašanje ugodno rešeno do začetka šolskega leta...

Z dopisom z dne 8. septembra 1903 sporoča KID deželnemu šolskemu svetu v Ljubljani, da bo izpolnil zgoraj omenjene pogoje; stranišča in stopnice že popravljajo, težave pa so z učiteljem in šolskim vodjem... Upravni odbor je iskal dobro učno moč, vendar doslej zaman, čeprav je bil pripravljen materialno žrtvovati zanj znatno več; ker je želja, da bi se otroci učili poleg nemškega učnega jezika tudi slovenščine, je treba najti tako učno moč, ki popolnoma obvlada oba jezika; vrhu tega se nihče ni javil za to učno mesto, ker bo šola pač privatna, ne pa javna... (ni to izsiljevanje? op.) Rešiti bi se dalo to vprašanje, da bi učitelj z javne šole poučeval na privatni nemški šoli in jo vodil. Upravni odbor je poprašal nadučitelja Jožefa Mediča glede tega; on bi bil pripravljen pre-

vzeti šolo pod pogojem, če to odobri deželni šolski svet, da obdrži vse dohode in pravico do pokojnje ter da se vrne na dosedanje učno mesto. Zato KID predлага, da bi deželni šolski svet odobril nadučitelju Mediču plačan dopust, vse stroške pa bi povrnila, če bi bilo potrebno.

Odgovor deželnega šolskega sveta še ni niti prispel, ko je generalni direktor Lukman bil prisiljen sporočiti mu, da naj ustavi ves uradni postopek, ker je nadučitelj Jožef Medič preklical svojo izjavo v privatem pismu z dne 1. oktobra 1903., v katerem piše, da ne more prevzeti pod nobenim pogojem ponudenega mesta na nemški šoli, kjer bi v enem razredu s štirimi oddelki moral hkrati poučevati v dveh jezikih; taki zahtevi bi bila komaj kos mlađa moč, ne pa on, ki se je v tridesetih letih v šolski službi že utrudil. Pismo končuje z najodličnejšim spoštovanjem ter s toplo zahvalo za častno zaupanje...

Končno se je Upravni odbor KID oddahnil, ko je 12. oktobra 1903 pre-

jel pismeno prošnjo učitelja Ladislava Pospišila, rojenega v Kreuzbergu na Češkem; ker je prošnji priložil zeločisto in usposobljenostno spričevalo, je razumljivo, da je bil takoj sprejet, (po imenu in priimku je bil zatrden Čeh, po zavesti in mišljenu pa Nemec, ker je bil zaprosil za učno mesto na nemški šoli, ki jo je prevzela zloglašna ponemčevalna družba »Schulverein«); njegov sprejem sta pismeno potrdila še okrajni in deželni šolski svet (čeprav ni znal slovenski, op.).

V šolski kroniki slovenske šole piše: »Dne 3. novembra 1903 se je pričelo s poukom na novo ustanovljeni zasebni nemški šoli na Savi (v Rardovi graščini, op.), kjer se je vpisalo 48 šolarjev, ki so do sedaj pojavili štirirazrednico slovensko.« (V prošnji pa je Upravni odbor KID leta 1901 utemeljival zahtevo, da ustanovi nemško šolo, ker je že najmanj 70 nemških otrok! op.).

Zasebna enorazredna nemška šola samo za nemške učence, otroke pri-

seljenih nemških uradnikov v Železarji, na železnici, bi sama po sebi bila pravilna, če ne bi bila sprejemala tudi otrok slovenskih staršev in če bi slovenski otroci bili deležni samo slovenskega pouka na Koroškem in Štajerskem, kjer je avstrijska šolska oblast s pomočjo »Schulvereina« vveljala samo nemške šole, ali kvečjemu zloglasne dvojezične utrakovistične šole, ki bi naj poučeval slovenske otroke; tako pa je jeseniška nemška šola bila en steber med piloti za most, ki ga je zabijala nemško nacionalistična »Südmärk« čez naše narodnostno slovensko ozemlje s severa proti našemu morju, od Alp do sinjega Jadranu, kamor je že vodila stara cesarska cesta in Južna železnica Dunaj-Trst skozi Ljubljano, srce Slovenije, kjer so maloštevilni Nemci ustanovili leta 1903. »Ljubljanski Schulkuratorium, društvo za razvoj nemškega šolstva (reci — nemšta, op.) na Kranjskem.«

Jože Tomažič

Uspeh mladih Jeseničank v Celju

Preteklo nedeljo je bilo v Celju in Štorah pionirsko republiško prvenstvo v orodni televadbi. Tekmovanja so se udeležili tudi Jeseničani z vrsto pionirk in dvema vrstama pionirjev.

V Celju so tekmovali pionirke in dosegle prezenetljivo lep uspeh, saj so bile v ekipnem tekmovanju prve. Naslov republike prvakinje med posameznicami pa si je priborila Jeseničanka Tončka Kac, ki je dokazala, da je zelo talentirana. Posebno je navdušila sodnike in navzoče s preskokom preko koze, saj so ji brez pomislekov prisodili 10 točk. Tretja med posameznicami je bila Tatjana Dvoršak, za Jesenice pa so v ekipi nastopale še Tatjana Zorko, Mira Zorko, Ivanka Vrtačnik, Mojca Fenz in Maja Zaman.

V Celju je bila organizacija tekmovanja zelo dobra, v Štorah, kjer so tekmovali pionirji, pa zelo slaba. Zato tudi nimamo podrobnih rezultatov s tega tekmovanja, vemo le, da je bil njihov uspeh precej slabši.

O.V.

Ali bo jeseniško nogometno igrišče primerno za tekmovanje v slovenski conski ligi? Voda in blato onemogočata ne samo lepo igro, ampak tudi igralcem, da bi pokazali svoje tehnično znanje. Prav gotovo pa je tako igrišče tudi nevarno in lahko rečemo sploh neprimerno za tekmo. Posnetek je z nedeljske tekme Jesenice : Preddvor.

Jeseničani na prvem mestu

Odbojkarji Jesenice so v slovenski odbojkaški ligi premagali predstavnike dolenske prestolnice, moštvo

Novega mesta s 3:0 (15:5, 15:6, 15:10). Srečanje si je ogledalo okoli 300 gledalcev, derby pa je dobro vodil Brajnik iz Ljubljane.

Jesenice: Prešern, Bogataj, Resler, Šmitek, Eržen in Kučina.

Novo mesto: Patoč, Lapajne, Bergelj, Princ, Fujs, Penko, Koprivnik in Resnik.

Z nedeljsko zmago so se Jeseničani še bolj učvrstili na prvem mestu lestvice. Srečanje so dobili po zelo solidni igri. Domačini so imeli največ uspeha v igri na mreži. Njihovi bloki so bili nепробоjni. V teh akcijah sta se najbolj izkazala Šmitek in Eržen. Gostje proti pričakanju niso pokazali zadovoljive igre.

Lestvica ROL (moški)

Jesenice	6	6	0	18:	3	12
Maribor	6	5	1	16:	5	10
Kanal	5	4	2	13:	6	8
Beograd	6	4	2	13:12	8	
Hoče	5	3	2	11:	7	6
Triglav	5	3	3	13:12	6	
Novo mesto	5	2	3	8:12	4	
Žirovnica	5	1	4	4:13	2	
Črnuče	5	0	6	4:18	0	
Kamnik	6	0	6	4:18	0	

Jesenčani so s pokazano igro v preteklih srečanjih zadovoljili. Zato lahko započemo, da morajo vsa moštva resno računati z njimi tudi v prihodnjem. V soboto potujejo v Maribor, kjer se bodo srečali z vodečo ekipo Maribora. Želimo jim čim več športne sreče.

Nogometni se bodo potegovali za vstop v SCL

V nedeljo je bilo odigrano zadnje kolo v spomladanskem delu nogometnega prvenstva Gorenjske. Jeseničani nogometni so premagali enajsterice iz Preddvora pri Kranju z rezultatom 4:1. Igrali so pod Mežakljo je bilo razmočeno in blatno ter nepričerno za igro. Za Jesenice sta bila vsak po dvakrat uspešna Lavtežar in Hribar.

Z nedeljsko tekmo je moštvo Jesenice dokončno osvojilo naslov prvaka Gorenjske v nogometu in se bodo v kva-

ŠESTA ZMAGA JESENIC (moški)

Košarkarji Jesenice so v soboto zvečer v osmem kolu slovenske košarkarske lige premagali moštvo Domžal z 72 : 54 (32 : 18). Srečanje sta pred 400 gledalci dobro vodila Sok in Kavčič iz Ljubljane.

Jesenice: Svetlin 20, Jeraj 14, Koren 14, Sodja 4, Peterman 4, Čampa 4, Dragojevič 4 in Vauhnik 8.

Novinci v slovenski košarkarski ligi — moštvo Jesenice, so že šestič osvojili po dve točki, kar jih uvršča med vodilne na lestvici. Vseh 40 minut so igrali zelo lepo in vprašanje zmage ni bilo nikdar pereče.

Izredno lepo so igrali v obrambi, vidi pa se jim, da ne znajo dajati košev od daleč in morajo zato precej več truda vložiti za prebijanje pod koš, od koder so zelo točni strelec. Zadnje na lestvici — moštvo Domžale, ni pokazalo lepe igre, razen Grila II, ki je kljub letom še zelo točen strelec. Pri Jeseničnih lahko pohvalimo prvo petorko, toda tudi mlajši so se zelo dobro izkazali. Srečanje je v prvih minutah nekoliko prestrogo vodil mednarodni sodnik Kavčič. Toda njegova strogost je počasi prešla in igralci so se sprostili.

Jesenčani so s pokazano igro v preteklih srečanjih zadovoljili. Zato lahko započemo, da morajo vsa moštva resno računati z njimi tudi v prihodnjem. V soboto potujejo v Maribor, kjer se bodo srečali z vodečo ekipo Maribora. Želimo jim čim več športne sreče.

lifikacijskih tekma morali srečati z drugim moštvom na lestvici ljubljanske nogometne podzveze. Šele srečanje s tem moštvom bo odločilo, kdo se bo uvrstil v zahodni del slovenske conske lige. V kolikor bo našim nogometnemu uspelo, da se uvrstijo v slovensko consko ligo, potem lahko pričakujemo, da bomo že jeseni gledali kvalitetnejše nogometne tekme, kot smo jih v zadnjih letih. Na igrišču pod Mežakljo bomo med drugimi videli tudi enajsterice iz Kamnika, Kopra, Tržiča, Ajdovščine, Škofje Loke, Hrastnika in Izole ter iz Ljubljane. Vodstvo nogometnega kluba Jesenice čakajo v tem primeru precej odgovorne naloge. Sedanje prvo moštvo bo treba okrepliti z nekaterimi novimi igralci, če bomo hoteli, da bo moštvo v novi ligi uspešno nastopajo, razen tega pa bo treba z Zavodom za vzdrževanje športnih objektov dokončno urediti vprašanje igrišča pod Mežakljo, ki je v zelo slabem stanju in je za kvalitetne nogometne tekme skoraj nepričerno.

V nedeljo, 13. junija, bo na igrišču pod Mežakljo odigrana nogometna tekma za jugoslovanski pokal med moštvi Jesenice in Naklom.

- or

JESENICE : TRIGLAV (ženske)

Košarkarice Jesenice so v soboto zvečer odigrale na domaćem igrišču prvenstveno tekmo z moštvom kranjskega Triglava. Srečanje so odločile v svojo korist šele v drugem delu igre. Končni rezultat je bil 65:61 (30:31) za Jesenice. Pred 200 gledalci sta tekmo dobro vodila Prihoda in Koščec iz Ljubljane. Jesenice: Benedičič 34, Pavlič 27, Berntoncej 4, Lakota, Mušič, Dakskofler in Vurdič.

Kranjčanke so se zelo dobro postavile po robu tokrat ne najbolj razigranim domaćinkam. Žoga ni hotela v koš. Serijo strelov na koš je šele v peti minutigre začela Benedičičeva in nekoliko znižala vodstvo Kranjčank. Šele v drugem delu igre so Jesenčanke povedle in tudi zmagale. Kranjčanke so kljub pričakovjanju pokazale izredno lepo igro, kar za domaćinke ne moremo trditi.

ZAHVALA

Ob smrti drage mame FRANČIŠKE HAFNER

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam stali ob strani, izrekli sožalje, darovali cvetje in jo spremili v njen prerani grob. Zahvaljujemo se dr. Brandstetterju in ostalem osebju internega oddelka za pomoč pri zdravljenju ter osebju iz doma »dr. Franceta Berglja«.

Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoča sinova Miha in Jože z družino ter ostalo sorodstvo.

Jeseničani v zadnji minutni odmora, ki so jo zahtevali Novomeščani.

DEZURNI ZDRAVNIK

Za čas od 11. junija od 12. ure do 18. junija do 12. ure

ZAHODNI DEL JESENIC: dr. Alojzij Jenko, Jesenice, Cesta maršala Tita 84, telefon 82-277.

VZHODNI DEL JESENIC: dr. Avguštin Tancar, Jesenice, Cesta maršala Tita 27, telefon 82-278.

Kino ŽIROVNICA

13. junija češki barvni CS film LJUBEZEN IN KITARE

16. junija italijanski barvni CS film SULEJMAN VELIČASTNI

20. junija italijanski film PET OSTRŽENIH ŽENA

Kino DOVJE-MOJSTRANA

12. junija češki barvni CS film LJUBEZEN IN KITARE

Zastor je padel...

Ko je preteklo soboto zvečer zadnjikrat padel zastor v dvorani gledališča »Tone Čufar«, je to pomenilo tudi slovo od slovenskih gledališčnikov — amaterjev, ki so se v preteklem tednu zbrali na Jesenicah, da bi nam v okviru VIII. srečanja dramskih skupin Slovenije pokazali, kako gojijo v njihovem kraju gledališko umetnost.

Srečanje z ljubljanskimi, dolenskimi, štajerskimi in koroškimi gledališčniki ter gosti iz Belgije je bilo za Jesenice prijetno, vzpodbudno, poučno in brez dvoma eden najbolj pomembnih kulturnih dogodkov zadnjih let. Izkazalo se je, da je bila odveč vsa bojazen za obisk, saj kaj takšnega, da bi bila ves teden, dan za dnem dvorana nabit polna, do zdaj še nismo doživel. Tako so naši železarji nazorno dokazali, da znajo ceniti odrsko umetnost, prizadovost tistih, ki se v svojem prostem času razdajajo na kulturnem področju ter kljub vsem težavam današnjega modernega časa vztrajajo na teh, včasih zelo nehvaležnih pozicijah. Pretekli teden nam je dokazal, da imamo na Jesenicah zelo hvaležno in kulturno vzgojeno občinstvo, ki ve, kaj je

lepo ter zna ceniti trud, vložen v pripravo zahtevnih dramskih del, ki smo jih imeli priložnost videti.

O ocenah del, ki so bila izvedena zadnje tri dni, ne bi pisal, ker smo o njih brali v dnevnem časopisu, čeprav moram priznati, da so se mi zdele nekatere ocene v »Delu« le nekoliko preveč rigorozne ter gledane morda z nekoliko visokega piedestala. Mislim pa, da se moramo zelo strinjati z oceno strokovne žirije, ki je odločila, da bodo Slovenijo zastopali na hrvaskem festivalu mariborski amaterji z Behanovim »Talcem« ter ljubljansko Šentjakobsko gledališče z Držičevim »Skopuhom«. Predvsem moramo pohvaliti Mariborčane za uprizeritev »Talca«, ki smo ga na Jesenicah že videli v interpretaciji igralcev ljubljanske Drame. Treba je priznati amaterjem iz Maribora, da so to izredno zahtevno delo odigrali res na dosteni višini.

Zastor je padel, ostali pa so vtisi in spomini na ta teden, ko smo se vsak dan drenjali v naši gledališki dvorani. Vendar ravno ta stiska za prostor v dvorani nam je dokazala, da je bil to teden nepozabnih doživetij, teden zmagovalja slovenskih amaterskih gledališčnikov na Jesenicah in teden, ko so prebivalci naše občine dokazali, da jim je umetniška beseda z odrskih desk zelo draga, da jo spoštujejo in občudujejo tiste, ki jo z veliko voljo, nadarjenostjo in veseljem v svojem, običajno tako skopem prostem času gojijo!

ZAHVALA

Ob prerani smrti našega dragega brata

VILKA BARAGA

se zahvaljujemo vsem, ki so nam stali ob strani in nam v najtežjih trenutkih žalosti bili v pomoč. Se posebej se zahvaljujemo tov. Svetinu, Kristanu in Bohincu ter Čopovim za skrb in nego. Iskreno se zahvaljujemo za izrečeno sožalje, darovalcem vencev in cvetja, kolektivu vzdrževalnih obratov Javornik ter njegovemu dolgoletnemu sodelavcu Dolinarju in bivšim sostanovalcem, Društvu upokojencev Javornik, Planinskemu društvu in »zeleni bratovščini« za zadnje spremstvo. Se enkrat iskrena hvala vsem, ki ste se poklonili njegovemu spominu in ga spremili na zadnji poti v prerani grob.

Zalujoči: brata Mirko in Pavle ter sestra Živka

ŽELEZAR

GLASILU DELOVNEGA KOLEKTIVA ŽELEZARNE JESENICE — Ureja redakcijski odbor — Glavni in odgovorni urednik Remigij Noč — rokopisov in fotografij ne vračamo — Naslov: Uredništvo Železarja, Železarska Jesenica. Tel. int. 758 in 394 — Tisk ČP »Gorenjski tisk«

Sentjakobsko gledališče iz Ljubljane je uprizerilo Držičevega »Skopuh«

Prizor iz Behanovega »Talca«, s katerim so bili Mariborčani na Jesenicah najboljši

Kriza jugoslovanskega hokeja

Naš hokejski šport se je znašel v letošnji sezoni v težavah, v kakršnih še ni bil. Najlepši odgovor na to je dalo letošnje svetovno prvenstvo na Finskem, saj so bili naši predstavniki na začetku kolone svetovne hokejske lige. Vsi smo si govorili, da je to spodrlsjaj ene sezone, kar pa žal morda ne bo res.

Pred kratkim je bil v Ljubljani posvet najvišjih hokejskih forumov. Pričakovali smo, da bo konstruktiven in obetajoč, toda ni bilo tako. Za premalo poučene je pomenil razočaranje, dobrí poznalci tega športa pa pravijo, da drugače ni moglo biti. Rezultati z mednarodnih aren so samo neogibne posledice vseh nerazumevanj in dogajanj za zeleno mizo. Na prvi pogled izgleda, da tej zgrešeni politiki ni izhoda iz začaranega kroga in da bi se morali pomiriti s tako usodo. Drži in to poudarjam ponovno, da je naš hokej na napaci poti, še daleč pa ni točno mnenje, da ni rešitve in zhoda. Pri vsem tem se nam nenehno vsiljuje misel, da se

nehajmo igrati slepe miši. Ali pristojnih ljudi v teh najvišjih forumih res niti bridke izkušnje in stalni opomini ne morejo spraviti na pravo pot, ali pa to delajo iz določenih namenov in z določenimi cilji. V vsakem primeru se kockajo z ugledom našega hokeja v tujini. Nekateri najvišji funkcionarji propagirajo načrte za prihodnje delo in zahtevajo od peščice igralcev, da naj v prihodnje popravijo vse izgubljeno in ustvarijo ugled, kakršnega smo imeli pred nedavnim. Vedejo se tako, kot da smo Jugoslovani hokejska velesila, ki ji spodrlsjaj enega leta nič ne pomeni.

Klubi širom naše domovine so poslali svoje predloge za dopravo državne reprezentan-

ce, med katerimi je bil tudi predlog Jesenic. Najprej so predlog Jesenic neuradno sprejeli. Na poznejšem zasedanju Hokejske zveze Jugoslavije pa popolnoma zavrnili. Nobenega predloga niso upoštevali. Zvezni trener Tomić je v svojem poročilu o lanski sezoni večkrat zatrjeval, da so najbolj nedisciplinirani igralci v reprezentant Jesečani. V isti sapi pa je hvailil nekatere igralce Jesenic, da so najbolj disciplinirani. Verjetno veste, za katere gre, za tiste, ki nameravajo prihodnje leto zastopati barve Medveščaka. Tako so se vodje jugoslovanskega hokeja odločili za nemogoče predpriprave igralcev za letošnje svetovno prvenstvo v Jugoslaviji. Jeseničani bomo pri tem mnogo prikrajšani. Državno prvenstvo bo odigrano na turnirjih, večja mednarodna srečanja pa bodo v Ljubljani in Zagrebu, morda še v Beogra-

du, nihče pa ni omenil Jese-

nic. Vprašujemo se, kaj bo ostalo Jesečanom, ki so ponesli sloves jugoslovanskega hokeja v tujino. Taka praksa je nezanosna. Kako dolgo bodo še ti ljudje vedrili in oblačili, saj bo moral nekdo slej ko prej vendar le polagati račune za vsa ta početja. Toda kdo ve, morda pa bo takrat že prepozna. Naši fantje pa bodo igrali v C skupini, ali pa se sploh ne bodo več udeleževali svetovnih prvenstev v hokeju na ledu.

Polde Karlin

ZELEZARSKI GLOBUS
BELGIJA — V belgijski železarni Cockerill — Ougrée končujejo investicijsko izgradnjo, za katero so porabili preko 12 milijard frankov. V kratkem bo pričela obravnavati nova LD jeklarna z dvema konvertorjem kapacitete po 180 ton, ki sta največja v Belgiji.